

الصَّوَارِفُ عَنِ الْحَقِّ

സത്യത്തിൽ നിന്ന് വഴിതെറ്റിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ

ഗ്രന്ഥകാരൻ

ഹമദ് ബ്ൻ ഇബ്റാഹീം അൽ-ഉമ്മാൻ

വിവർത്തനവും അടിക്കുറിപ്പുകളും

അബ്ദുൽ മുഹ്സിൻ അയ്ദീദ്, പൊന്നാനി

ആമുഖം

അല്ലാഹു സൃഷ്ടികളെ ശുദ്ധ പ്രകൃതിയിലാണ് സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്.

﴿فَظَرَّتْ اللَّهُ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلِيًّا﴾ الروم: 30

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : “അല്ലാഹു മനുഷ്യരെ ഏതൊരു പ്രകൃതിയിൽ (ഫിത്വ്) സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നുവോ ആ പ്രകൃതിയത്രെ ¹ അത്.” (30:30)

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : “ഹവിനെ (സത്യം) ഇഷ്ടപ്പെടുകയും, അതിന് വേണ്ടി തേടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ് ഹുദയം.” (അൽ - ഫതാവ: 10/88.)

അദ്ദേഹം വീണ്ടും പറഞ്ഞു : “ഹഖ് മനുഷ്യന് പ്രകൃത്യാ തന്നെ പ്രിയങ്കരമാണ്. ശുദ്ധപ്രകൃതിക്ക് (ഫിത്വ്) ഏറ്റവും പ്രിയങ്കരവും, അതിന്റെയടുക്കൽ ഏറ്റവും മഹത്തരമായതും, മധുരതരമായതും ഹഖാണ്. യാഥാർത്ഥ്യമൊട്ടുമില്ലാത്ത ബാത്വിലിനെ (വഴികേട്, അസത്യം) ഫിത്വ് തീരെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല.” (അൽ - ഫതാവ: 16/338)

സത്യത്തോടുള്ള സ്നേഹത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതാണ് ഹുദയമെന്നതോടൊപ്പം, അത് തിരിച്ചറിയാനുള്ള കഴിവും അതിനുണ്ട്.

﴿قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ طه: 50

മുസ(അ) പറഞ്ഞതായി അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : “മുസാ പറഞ്ഞു: ഓരോ വസ്തുവിനും അതിന്റെ പ്രകൃതം നൽകുകയും, എന്നിട്ട് (അതിന്) വഴി കാണിക്കുകയും ചെയ്തവനാരോ അവനത്രെ ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ്.” (20:50)

عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ - ﷺ -، عَنِ الْبِرِّ وَالْإِيمِ فَقَالَ: «الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِيمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ، وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلَعَ عَلَيْهِ النَّاسُ»

നവാസ് ബ്നു സംആൻ(റ) നിവേദനം : ഞാൻ നബി ﷺ യോട് നന്മയെയും തിന്മയെയും കുറിച്ച് ചോദിച്ചു: അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: “തിന്മയെന്നാൽ നിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ചൊരിച്ചിലുണ്ടാക്കുന്നതും ², ജനങ്ങൾ അറിയുന്നതിൽ നിനക്ക് വെറുപ്പുള്ളതുമായ കാര്യമാണ്.” (മുസ്ലിം: 2553.)

¹ ശൈഖ് നാസിർ അസ്സഅദി(റ) പറഞ്ഞു : “ഇസ്ലാമിലെ എല്ലാ നിയമങ്ങളും അല്ലാഹു എല്ലാ സൃഷ്ടികളുടെയും ഹുദയങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. സത്യത്തോടുള്ള സ്നേഹവും, അതിനെ പരിഗണിക്കുക എന്നതും എല്ലാവരുടെ മനസ്സിലുണ്ട്. ഫിത്വ് അതിന്റെ (ശുദ്ധപ്രകൃതി) യാഥാർത്ഥ്യം എന്നാൽ അതാണ്. ആദിലെങ്കിലും ഇത് കാണപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ അത് അവന്റെ ശുദ്ധപ്രകൃതിയെ നശിപ്പിച്ചു എന്തെങ്കിലും സംഭവം അവന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായത് കൊണ്ടായിരിക്കും.” (തഫ്സീറുസ്സഅദി: 640.)

ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : "വിശ്വാസങ്ങളിലും ഉദ്ദേശങ്ങളിലും ഹവിന് ബാത്ഥിലിനെക്കാൾ മുൻഗണന നൽകുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന (കാര്യം) ഹുദയത്തിൽ നിക്ഷേപിതമാണ്. മനസ്സ് ശുദ്ധപ്രകൃതിയിലാണ് ജനിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നതിന് അത് മതിയായ തെളിവാണ്." (ദർഉത്തആറുദ്: 8/463.)

അദ്ദേഹം പറയുന്നു : "സത്യവും അതിനെ സത്യപ്പെടുത്തലും, അസത്യത്തെ തിരിച്ചറിയലും അതിനെ കളവാക്കലും, ഉപകാരപ്രദമായത് അറിയലും അതിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുക എന്നതും, ഉപദ്രവകരമായത് അറിയലും അതിനെ വെറുക്കലും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ശുദ്ധപ്രകൃതിയുമായി കൊണ്ടാണ് അല്ലാഹു അവന്റെ ദാസന്മാരെ സൃഷ്ടിച്ചത്.

സത്യമായി നിലകൊള്ളുന്ന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെയെല്ലാം ശുദ്ധപ്രകൃതി സത്യപ്പെടുത്തുകയും, അതിനെ തിരിച്ചറിയുകയും സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. യാഥാർത്ഥ്യമില്ലാത്ത അസത്യങ്ങളെയെല്ലാം ശുദ്ധപ്രകൃതി വെറുക്കുകയും കളവാക്കുകയും നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു." (അൽ-ഫതാവ: 8/463)

സത്യത്തെ തിരിച്ചറിയുക, അത് ലക്ഷ്യം വെക്കുക, അതിനെ സ്നേഹിക്കുക എന്നിങ്ങനെ മനസ്സുകളിൽ നിക്ഷേപിതമായ ഈ കാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മതനിയമങ്ങളാൽ സാക്ഷ്യം വഹിക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ കൂടിയാണ്.

﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ ۖ هُوَ: ١٧﴾

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "എന്നാൽ ഒരാൾ തന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വ്യക്തമായ തെളിവിനെ (ബയ്യിനത്ത്) അവലംബിക്കുന്നു. അവങ്കൽ നിന്നുള്ള ഒരു സാക്ഷി (ശാഹിദ്) അതിനെ തുടർന്ന് വരുകയും ചെയ്യുന്നു." (11:17)

ഈ ആയത്തിൽ 'ബയ്യിനത്ത്' (തെളിവ്) എന്ന് പറഞ്ഞത് അല്ലാഹു ഇറക്കിയ വഹ്യിനെ (ദിവ്യബോധനത്തെ) സംബന്ധിച്ചും, 'ശാഹിദ്' (സാക്ഷ്യം) എന്ന് പറഞ്ഞത് നേരെനിലകൊള്ളുന്ന ശുദ്ധപ്രകൃതിയെയും, ശരിയായ ബുദ്ധിയെയും ഉദ്ദേശിച്ചുമാണ്.

ശൈഖ് നാസിർ അസ്സഅദി(റ) പറഞ്ഞു : "മതമെന്നാൽ എല്ലാ വിഷയങ്ങളിലും സത്യം തിരിച്ചറിയലും, അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കലുമാണ്." (തയ്സീറുല്ലത്തീഹുൽ മന്നാൻ: 50)

മനസ്സുകൾ ശുദ്ധപ്രകൃതിയിൽ നിലകൊള്ളുകയാണെങ്കിൽ അത് സത്യത്തെയല്ലാതെ അന്വേഷിക്കുകയില്ല. സത്യമാകട്ടെ സുവ്യക്തവുമാണ്.

മുആദ് ബ്നു ജബൽ(റ) പറഞ്ഞു : "സത്യത്തിന് മേൽ ഒരു പ്രകാശമുണ്ടായിരിക്കും." (ഹാകിം: 4/460, ഹാകിമും ദഹബിയും സ്വഹീഫ് എന്ന് വിലയിരുത്തി.)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സല്ലാം(റ)വിനെ നോക്കൂ! അദ്ദേഹം യഹൂദനായിരുന്നു. മദീനയിലേക്ക് ഹിജ്റ പോയ അദ്ദേഹം നബി ﷺ യെ കണ്ടപ്പോൾ, അവിടുത്തെ മുഖത്ത് സത്യത്തിന്റെ വെളിച്ചം കണ്ടു.

² മനസ്സിൽ സംശയമുണ്ടാക്കുന്നതും, തിന്മയാകുമോ എന്ന ഭയം മനസ്സിൽ നിലനിർത്തുന്നതുമായ കാര്യം എന്നാണ് അത് കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശം. (മുആദ് അബ്ദുൽ ബാഖിയുടെ അടിക്കുറിപ്പുകളിൽ നിന്ന്.)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ، قَالَ: لَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ ﷺ - انْجَفَلَ النَّاسُ عَلَيْهِ، فَكُنْتُ فِي مَنَ الْجَفَلِ، فَلَمَّا تَبَيَّنْتُ وَجْهَهُ عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ، فَكَانَ أَوَّلَ شَيْءٍ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «أَفْشُوا السَّلَامَ، وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ، وَصَلُّوا الْأَرْحَامَ، وَصَلُّوا النَّاسَ نِيَامًا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ»

അദ്ദേഹം പറയുന്നു : “നബി ﷺ മുന്നോട്ട് വന്നപ്പോൾ ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്ക് ധൂതിപ്പെട്ട് പോയി. ഞാനും അക്കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖം ഞാൻ വ്യക്തമായി കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് മനസ്സിലായി അതൊരു കളവ് പറയുന്നവന്റെ മുഖമല്ലെന്ന്. അവിടുന്ന് പറയുന്നതായി ഞാൻ ആദ്യം കേട്ടത് ഇതായിരുന്നു. “നിങ്ങൾ സലാം പ്രചരിപ്പിക്കുക, ഭക്ഷണം നൽകുക, കുടുംബബന്ധം ചേർക്കുക, ജനങ്ങൾ ഉറങ്ങുമ്പോൾ (രാത്രി എഴുന്നേറ്റ്) നമസ്കരിക്കുക. സമാധാനത്തോടെ നിങ്ങൾക്ക് സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാം.” (അഹ്മദ്: 5/451, തിർമിദി: 2485, അൽബാനി സ്വഹീഫ് എന്ന് വിലയിരുത്തി.)

സൃഷ്ടികളുടെ മേൽ തെളിവ് സ്ഥാപിക്കുകയും, പ്രവാചകന്മാരെ അയക്കുകയും, സത്യം വ്യക്തമാക്കി നൽകുകയും ചെയ്തതോടൊപ്പം അല്ലാഹു അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ വഴികേടിലാക്കുകയും, അവനുദ്ദേശിക്കുന്നവരെ സന്മാർഗത്തിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

എന്നാൽ ഒരടിമയുടെ മേലുള്ള നിർബന്ധ ബാധ്യത തന്റെ ശുദ്ധപ്രകൃതിയിൽ മുറുകെപ്പിടിച്ച് ജീവിതം തുടരാൻ പരിശ്രമിക്കുക എന്നതും, സത്യത്തിൽ നിന്ന് തന്നെ തെറ്റിച്ച് കളയുന്നതും തടുക്കുന്നതുമായ കാര്യങ്ങളെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. എന്തെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ അവനെ സത്യത്തിൽ നിന്ന് തിരിച്ച് കളയുകയാണെങ്കിൽ ഉടനെ അത് തിരിച്ചറിയുകയും, സത്യത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു വരികയും, അതിനെ മുറുകെ പിടിക്കുകയുമാണ് അവൻ ചെയ്യേണ്ടത്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് സത്യത്തെ സ്നേഹിക്കാനും, അന്വേഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കാനും, മുറുകെ പിടിക്കാനും കഴിയുക എന്നത് അവന് മേൽ അല്ലാഹു ചെയ്ത അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മഹത്തരമായതാണ്.

ഇബ്നു ഹസ്ദ്(റ) പറഞ്ഞു : “നീതിയിലും സത്യത്തിലും നിലകൊള്ളുകയും, അതിനെ സ്നേഹിക്കുകയും പരിഗണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാക്കി ഒരാളെ അല്ലാഹു മാറ്റുക എന്നതാണ് അവന്റെ മേൽ അല്ലാഹു ചെയ്യുന്ന ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠകരമായ അനുഗ്രഹം.” (മുദാവാതുനുഹൂസ്: 31)

ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം(റ) പറഞ്ഞു : “മനുഷ്യന്റെ പരിപൂർണ്ണത രണ്ട് അടിസ്ഥാനങ്ങളിലാണ്. സത്യത്തെ അസത്യത്തിൽ നിന്ന് വേർതിരിച്ചറിയലും, അത് മുറുകെ പിടിക്കാൻ തീരുമാനിക്കലുമാണത്. അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കൽ ഇഹ-പരലോകങ്ങളിലെ സൃഷ്ടികളുടെ സ്ഥാനം ഈ രണ്ട് കാര്യങ്ങളിലുള്ള ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് മാറിയറയുന്നത്.” (അൽ-ജവാബുൽ കാഫി: 139)

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഞാൻ പരാമർശിക്കുന്നത് സത്യത്തിൽ നിന്ന് നമ്മെ തെറ്റിച്ചു കളയുന്ന ചില കാര്യങ്ങളെ കുറിച്ചാണ്. നീ തീർച്ചയായും തിരിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കുകയും, വിട്ടുനിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളാണ് അവ.

അല്ലാഹു സത്യത്തിന്റെ വക്താക്കളിലും, അതിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നവരിലും നമ്മെ ഉൾപ്പെടുത്തട്ടെ.

വഴികേടിന്റെയും നാശത്തിന്റെയും മാർഗങ്ങളിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു നമ്മെ അകറ്റുമാറാകട്ടെ.

ഇനി പരാമർശിക്കുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അടിസ്ഥാന കാരണം ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയില്ലായ്മയോ, അറിവില്ലായ്മയോ, അതിക്രമമോ ആണ്.

അല്ലാഹു അഅ്ലം.

1 - അറിവില്ലായ്മ

സത്യം വ്യക്തമാണ്.

﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ﴾ ﴿١٧﴾ القمر: ١٧

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : “തീർച്ചയായും ആലോചിച്ചു മനസ്സിലാക്കാൻ ഖുർആൻ നാം എളുപ്പമുള്ളതാക്കിയിരിക്കുന്നു.
³ എന്നാൽ ആലോചിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നവരായി ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ?” (സൂറ: അൽ - ഖമർ: 17)

പാരായണം എളുപ്പമാകുന്നതിന് വേണ്ടി ഖുർആന്റെ പദങ്ങളും, ആശയം ഗ്രഹിക്കുന്നത് എളുപ്പമാകുന്നതിന് വേണ്ടി അതിന്റെ അർത്ഥവും അല്ലാഹു ലളിതമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

عَنِ التُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ - ﷺ -: «الْحَلَالُ بَيِّنٌ، وَالْحَرَامُ بَيِّنٌ، وَبَيْنَهُمَا أُمُورٌ مُشْتَبِهَةٌ»

നബി(സ) പറഞ്ഞു : “ഹലാൽ വ്യക്തമാണ്, ഹറാമും വ്യക്തമാണ്. അവക്കിടയിൽ അപ്രകൃതമായ ചില കാര്യങ്ങളുണ്ട്.” (ബുഖാരി:52, മുസ്ലിം:1599)

മതവിഷയങ്ങൾ എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും വിധം സുവ്യക്തമാണ് എന്നതിൽ മുസ്ലിം ഉമ്മത്ത് മുഴുവൻ യോജിച്ചിരിക്കുന്നു (ഇജ്മാഅ് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു). (ഇപ്രകാരം മതപ്രമാണങ്ങൾ എളുപ്പമായിട്ടു കൂടി) ഖുർആന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും തെളിവുകളെ കുറിച്ചും, സ്വഹാബികളുടെയും താബിഇങ്ങളുടെയും വാക്കുകളെ കുറിച്ചും അറിവും ബോധ്യവുമില്ലാത്തവരെയും, അത്തരം കാര്യങ്ങളെ വേണ്ട വിധം പരിഗണിക്കാത്തവരെയും അസത്യങ്ങൾ വേഗം ബാധിക്കുന്നത് അവരുടെ അശ്രദ്ധ കൊണ്ടാണ്.

قال الإمام أحمد: «إِنَّمَا جَاءَ خِلَافٌ مَنْ خَالَفَ لِقَلَّةٍ مَعْرِفَتِهِمْ بِمَا جَاءَ عَنِ النَّبِيِّ - ﷺ -»

ഇമാം അഹ്മദ്(റ) പറഞ്ഞു : “(സത്യത്തോട്) എതിരായ എല്ലാവരുടെയും എതിർപ്പിനുള്ള കാരണം നബി(സ)യിൽ നിന്ന് നിവേദനം ചെയ്യപ്പെട്ടവയെ (ഹദീഥ്) സംബന്ധിച്ചുള്ള അവരുടെ അറിവ് കുറവ് മാത്രമാണ്.” ⁴

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : “സത്യം എല്ലാവർക്കും അറിയാൻ കഴിയും. (മതത്തെ കുറിച്ച്) വ്യക്തമായ അറിവ് നേടിയവന് ഒരിക്കലും പ്രവാചകന്മാരുടെ കൈകളിൽ അല്ലാഹു കൊടുത്തയച്ച സത്യം (ഹഖ്) അസത്യവുമായി കൂടിക്കുഴഞ്ഞ് അനുഭവപ്പെടുകയില്ല. സ്വർണം പരിശോധിക്കുന്ന തട്ടാന് ഉലയിലിട്ട ശുദ്ധമായ സ്വർണവും അതിൽ കൂടിക്കലർന്ന ഇരുമ്പും തമ്മിൽ അപ്രകൃതയുണ്ടാകാത്തത് പോലെ.” ⁵

³ ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറഞ്ഞു : “അല്ലാഹു ആദമിന്റെ മക്കൾക്ക് ഖുർആൻ എളുപ്പമാക്കി നൽകിയിരുന്നില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അവരിലൊരാൾക്കും തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം തന്റെ നാവ് കൊണ്ട് ഉച്ചരിക്കാൻ സാധിക്കില്ലായിരുന്നു.” (ഇബ്നു കഥീർ: 7/478.)

⁴ ഇഅ്ലാമുൽ മുവവിഇൻ: 1/44.

⁵ അൽ - ഫതാവ: 27/315 - 316.

അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു : "യാതൊരു ഒഴിവുകളെയും നൽകാത്തവണ്ണം വഴിതെറ്റിപ്പോകുന്നതിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളെ കുറിച്ചും നബി(സ) വ്യക്തമായി ⁶ സംസാരിച്ചിരിക്കുന്നു." (ദർഉത്തആറുദ്: 1/73.)

അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു : "നിരക്ഷരരും പാമരന്മാരുമായ അറിവില്ലാത്തവർക്കോ, (അറിഞ്ഞിട്ടും) വാക്കുകളെ ദുർവ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന, കപടവിശ്വാസത്തിന്റെ (നിഹാബ്) ശാഖകൾ (മനസ്സിൽ) കൊണ്ടുനടക്കുന്നവർക്കോ ⁷ ആണ് അധികസാഹചര്യങ്ങളിലും ഹബ് നഷ്ടപ്പെടാനുള്ളത്." (അൽ-ഫതാവ: 25/129)

ഇമാം അശ്ശൂകാനി(റ) പറഞ്ഞു : "അസത്യത്തിന്റെ വാദങ്ങളിലേക്ക് ചായ്വ് കാണിക്കുക എന്നത് വിഷയങ്ങളിൽ വ്യക്തമായ പഠനം നടത്തുന്ന പൂർണ്ണമായ ഗ്രാഹ്യശേഷിയും, ശക്തമായ അവഗാഹവും, ധാരാളം തെളിവുകളുടെയും, സ്വീകാര്യമായ നിവേദങ്ങളുടെയും പിൻബലവുമുള്ളവരുടെ രീതിയില്ല. മറിച്ച് ഉപകാരപ്രദമായ വിജ്ഞാനവും, വിഷയങ്ങളിൽ ആഴത്തിലുള്ള ഉൾക്കാഴ്ചയുമില്ലാത്തവരുടെ രീതിയാണത്." (അദബുത്ത്വലബ്: 40)

യഹൂദനായ അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സബഅ് ⁸ നിർമ്മിച്ച, ഇസ്ലാമിലെ ഏറ്റവും വഴിപിഴച്ച കക്ഷിയായ റാഫിദികൾക്ക് ⁹ വരെ ചില മുസ്ലിംകളുടെ മേൽ അവരുടെ അറിവില്ലായ്മ കാരണത്താൽ സ്വാധീനമുണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

⁶ ഇതിന് ധാരാളം തെളിവുകളുണ്ട്. അവയിൽ രണ്ട് തെളിവുകൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു :

* عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - ﷺ - « إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيٌّ قَبْلِي إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَدُلَّ أُمَّتُهُ عَلَى خَيْرٍ مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ وَيُنْذِرَهُمْ شَرًّا مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ... » (مسلم)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറുബ്നുൽ ആസ്(റ) നിവേദനം : നബി(സ) പറഞ്ഞു : "എനിക്ക് മുൻപ് ഒരു പ്രവാചകനുമുണ്ടായിട്ടില്ല; തന്റെ സമുദായത്തിന് തനിക്കറിയാത്ത നന്മ അറിയിക്കലും, തിന്മയിൽ നിന്ന് താക്കീത് ചെയ്യലും ബാധ്യതയാക്കപ്പെടാതെ..." (മുസ്ലിം)

അബൂദർ അൽ-ഗിഹാരി പറയുന്നു : "ആകാശത്തു കൂടെ ചിറക് വിടർത്തി പറക്കുന്ന ഒരു പക്ഷിയെ കുറിച്ചാണെങ്കിൽ കൂടി എന്തെങ്കിലുമൊരു വിജ്ഞാനം ഞങ്ങൾക്ക് പകർന്നു നൽകാതെ പ്രവാചകൻ(സ) ഞങ്ങളെ വിട്ടേച്ച് പോയിട്ടില്ല." (അഹ്മദ്:20853)

⁷ ഈ രണ്ട് വിഭാഗത്തിന്റെയും പ്രശ്നങ്ങൾ രണ്ട് കാര്യങ്ങളിൽ ചുരുക്കാൻ സാധിക്കും. അറിവില്ലായ്മയും (الجهل) ഉദ്ദേശശുദ്ധിയില്ലായ്മയുമാണ് (الظلم) അവ. ഇവ രണ്ടും മനുഷ്യന്റെ വഴികേടിന്റെ കാരണമാണെന്ന് അല്ലാഹു സൂചന നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

﴿ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴾ ٧٢ الأحزاب: ٧٢

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "മനുഷ്യൻ വലിയ അതിക്രമിയും അറിവില്ലാത്തവനുമായിരിക്കുന്നു." (അൽ-അഹ്സാബ്: 72.) മേലെ നൽകിയ ആയത്ത് സൂചിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : "അല്ലാഹു ആക്ഷേപിച്ച അടിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുടെ കാരണം രണ്ടിലൊന്നായിരിക്കും... ഉദ്ദേശശുദ്ധിയില്ലായ്മയും അറിവില്ലായ്മയുമാണ് അവ. എല്ലാ തിന്മകളുടെയും അടിസ്ഥാനം ഇവയാണ്." (ഇഖ്തിദാഉല്ഫിറാത്ത്: 1/130-139 ആശയവിവർത്തനം.)

⁸ പുറമേക്ക് ഇസ്ലാം പ്രകടിപ്പിച്ച യമനിൽ ജനിച്ച ഒരു യഹൂദനായിരുന്നു ഇയാൾ. ഈസ(അ) തിരിച്ചു വരുമെന്നത് പോലെ മുഹമ്മദ് നബി(സ)യും തിരിച്ചു വരുമെന്ന് ഇയാൾ മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു. ഉമ്മാൻ(റ)വിന്റെ വധത്തിന് ശേഷം നിലനിന്ന പ്രശ്നരഹിതമായ സാഹചര്യം മുതലെടുത്തുകൊണ്ട് അലി(റ)വിന്റെ വിഷയത്തിൽ അതിരു കവിഞ്ഞുള്ള സംസാരം ഇയാൾ ആരംഭിച്ചു. അലി(റ) ദൈവമാണെന്നിടത്ത് വരെ അയാളുടെ വാദം ചെന്നെത്തി. അഹ്ലുൽ ബയ്ത്തിനോടുള്ള മുസ്ലിം മനസ്സുകളിലെ സ്നേഹവും ആദരവും മുതലെടുത്തു കൊണ്ടായിരുന്നു അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സബഅ് ശിയാ കക്ഷിക്ക് രൂപം നൽകിയത്. അയാൾ തുടങ്ങി വെച്ച ഫിത്ന മുസ്ലിം സമൂഹത്തെ വളരെയധികം ബാധിച്ചെങ്കിലും, ക്രൈസ്തവ സമൂഹം പിഴച്ചു പോയത് പോലെ

ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : “നിരീശ്വരവാദിയും മതനിഷേധിയും ഇസ്‌ലാമിനോടും മുസ്‌ലിംകളോടും ശത്രുതയുള്ളവനുമായ (അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സബ്ഹ) ന്റെ നിർമ്മിതിയായിരുന്നു റാഫിദികൾ. ചില തെളിവുകൾ ദുർവ്യാഖ്യാനിച്ച് കൊണ്ട് കടന്നു വന്ന ബിദ്ഈ കക്ഷികളായ ഖവാരിജുകൾ ¹⁰, ഖദരിയ്ക്കുകൾ ¹¹ എന്നിവരെ പോലെയല്ലായിരുന്നു ¹² അവർ. എന്നിട്ടു കൂടി ഈമാൻ ഉണ്ടായിരുന്ന ചിലയാളുകളെ അവരുടെ കഠിനമായ അറിവില്ലായ്മ കാരണത്താൽ പിടികൂടാൻ റാഫിദികൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.” (മിൻഹാജുസ്സുന്ന: 4/363.)

ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം പറയുന്നു : “സത്യം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയുന്ന കാരണങ്ങൾ വളരെയധികമുണ്ട്. അതിൽ പെട്ടതാണ് അറിവില്ലായ്മ (ജഹ്ൽ). ഈ കാരണമാണ് അധികമാളുകളുടെയും വഴിപിഴവിന് കാരണം. മനുഷ്യൻ തനിക്ക് അറിയാത്തതിന്റെ ശത്രുവാണ്; അത് പറയുന്നവരുടെയും.” (ഹിദായത്തുൽ ഹയാ: 18.)

ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറയുന്നു : “സുന്നത്ത് പഠിക്കുന്നതിലും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിലുമുള്ള തന്റെ കുറവ് കാരണത്താലല്ലാതെ ഒരാളും ബിദ്അത്തിൽ വീണു പോയത് നിനക്ക് കാണാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ബിദ്അത്തിലേക്ക് എത്തിക്കുന്ന ഒന്നും തന്നെ സുന്നത്തിൽ പാലധിത്യം നേടിയവനും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നവനുമായ ഒരാളിൽ ഉണ്ടാവുകയില്ല. സുന്നത്തിൽ അറിവില്ലാത്തവർ മാത്രമാണ് ബിദ്അത്തിൽ വീഴുക.” ¹³

സ്വന്തം അറിവില്ലായ്മ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമത്തിൽ തീർത്തും അലസത കാണിച്ചവന് അറിവില്ലായ്മ കൊണ്ടുള്ള ഒഴിവ് കഴിവ് (الْعُزْرُ بِالْجَهْلِ) നൽകപ്പെടുന്നതല്ല.

പൂർണ്ണമായി ഈ സമൂഹം പിഴച്ചു പോകുന്നതിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു മുസ്‌ലിംകളെ രക്ഷിച്ചു. അല്ലാഹുവിനാകുന്നു സർവ്വ സ്തുതികളും.

⁹ നബി(സ)ക്ക് ശേഷം ഖിലാഫത്തിന് മറ്റൊരാളെക്കൊണ്ടും അർഹൻ അലി(റ) ആണെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന ശിയാക്കളിലെ ഒരു കക്ഷിയാണിവർ. അലി(റ)വിൽ തുടങ്ങുന്ന പന്ത്രണ്ട് ഇമാമുമാരാണ് ലോകത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം എന്നത് അവരുടെ വിശ്വാസത്തിൽ പെട്ടതാണ്. ഈ ഇമാമുമാർക്ക് പ്രവാചകന്മാരെക്കാൾ വലിയ സ്ഥാനമുണ്ടെന്ന് ജൽപ്പിക്കുന്നവർ വരെ ഇക്കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. അലി(റ)യുടെ പേരമകനായ സയ്ദ് ബ്നു അലിയ്(റ)വിനെ സഹായിക്കാതെ റഫീദ് (തള്ളിക്കളയുക) ചെയ്തതിനാലാണ് ഇവർക്ക് റാഫിദികൾ എന്ന പേര് ലഭിച്ചത്. എണ്ണിക്കണക്കാക്കാൻ കഴിയാത്ത അവാന്തരകക്ഷികളും, ചിന്തിക്കാൻ പോലും കഴിയാത്ത കുഹ്റൻ വിശ്വാസങ്ങളും ഈ കക്ഷിയിൽ പെട്ടവർക്കുണ്ട്.

¹⁰ അലി(റ)യുടെ ദരണകാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ വിപ്ലവം നയിച്ചു കൊണ്ട് പുറപ്പെട്ട കക്ഷിയാണ് ഖവാരിജുകൾ. അനേകം പിഴച്ച ചിന്താഗതികൾ ഈ കക്ഷിയുടേതായി ഉണ്ട്. അതിൽ പ്രധാനമായത് വൻപാപങ്ങൾ (ക്വാഇർ) ചെയ്യുന്നവർ കാഫിറാണെന്നും, അവർ ശാശിത നരകവാസം അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുമെന്നുമുള്ള വാദമാണ്. ഹറൂറികൾ എന്നും ഈ കക്ഷിയെ വിളിക്കാറുണ്ട്.

¹¹ ഖദരിനെ (അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയിലുള്ള വിശ്വാസം) നിഷേധിച്ച കക്ഷിയാണിവർ. ആദ്യം ഈ വാദം പറഞ്ഞത് മഅ്ബദുൽ ജുഹനിയ്ക്ക് എന്ന വ്യക്തിയാണ്. സ്വഹാബികളുടെ അവസാനകാലഘട്ടത്തിലാണ് ഈ പുത്തൻവാദത്തിന്റെ തുടക്കം.

¹² ഖവാരിജുകളും ഖദരിയ്ക്കുകളും കൊണ്ടു വന്ന വാദഗതികൾക്ക് വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ നിന്നും, ഹദീസുകളിൽ നിന്നും വ്യാഖ്യാനസാധ്യതയുള്ള തെളിവുകളുടെ പിൻബലമെങ്കിലുമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ആഴത്തിലുള്ള വിജ്ഞാനമില്ലാത്തവർക്ക് അവ ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാക്കാനുള്ള സാധ്യത കൂടുതലാണ്. എന്നാൽ റാഫിദികളുടെ കാര്യം നേരെ തിരിച്ചായിരുന്നു. വിശുദ്ധ ഖുർആനിലെ അനേകം ആയത്തുകൾ വ്യക്തമായി അവരുടെ വിവശിതങ്ങൾക്ക് എതിരാണെന്നതിനൊപ്പം, കേവല വിവരമുള്ളവന് പോലും കെട്ടിച്ചമക്കപ്പെട്ട ഹദീസുകളാണിവ എന്ന് പറയാൻ സാധിക്കുന്ന കള്ളഹദീസുകളായിരുന്നു അവരുടെ പ്രമാണം. എന്നിട്ടു പോലും ഇസ്‌ലാമിനോട് ആത്മാർഥതയുണ്ടായിരുന്ന ചിലരെങ്കിലും തങ്ങളുടെ അറിവ്കുറവ് കാരണത്താൽ അവരുടെ അബദ്ധത്തിൽ പെട്ടു പോയിട്ടുണ്ട്.

¹³ ശർഹു ഹദീഥ് ലാ യസ്‌നിയസ്സാനി: 35.

ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : "സത്യം വ്യക്തമായ ശേഷം അതൊഴിവാക്കിയവനും, കാര്യം വ്യക്തമാകുന്നത് വരെ സത്യമെന്താണെന്ന് അന്വേഷിക്കുന്നതിൽ കുറവ് വരുത്തിയവനും, മടിയോ ദേഹേഛയോ കാരണത്താൽ സത്യാന്വേഷണം പൂർണ്ണമായും ഉപേക്ഷിച്ചവനും (ഒരു പോലെ) ആക്ഷേപാർഹരാണ്." ¹⁴

ശൈഖ് നാസിർ അസ്സഅദ്ദി(റ) പറയുന്നു : "താൻ അകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ബിദ്അത്തുകളിൽ തൃപ്തിയുള്ളവനും, മതപരമായ തെളിവുകളും, സത്യവും അസത്യവും തമ്മിൽ വേർതിരിക്കുന്ന (ശരിയായ) വിജ്ഞാനവും അന്വേഷിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തിരിഞ്ഞു കളഞ്ഞവനും, ബിദ്അത്തുകളെ സഹായിക്കുന്നവനും, തന്റെ അറിവില്ലായ്മയുടെയും വഴി കേടിന്റെയും കൂടെ ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും വന്ന തെളിവുകളെ തള്ളിക്കളയുന്നവനുമായ വ്യക്തി അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിവിധികളിൽ നിന്നുള്ള അവന്റെ അകൽച്ചയുടെ തോതനുസരിച്ച് അതിക്രമിയും (الظالم) തെമ്മാടിയും ¹⁵ (الفاسق) ആണ്." ¹⁶

ശൈഖ് ഇബ്നു ഉമൈമീൻ(റ) പറഞ്ഞു : "ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അറിവില്ലായ്മ (നരകശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നതിനോ, കാഫിർ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നതിൽ നിന്നോ) ഒഴിവു കഴിവായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടു കൊള്ളണമെന്നില്ല. മതവിഷയങ്ങളിൽ ഒരു സംശയം (ശുബ്ഹത്തു) ഉണ്ടായതിന് ശേഷം വിഷയങ്ങൾ പഠിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതിനോ ടൊപ്പം അതിൽ നിന്ന് വിട്ടു നിന്നാൽ (അറിവില്ലായ്മ കൊണ്ട് പിഴച്ചു പോയി എന്ന) ഒഴിവ് കഴിവ് അവന് പറയാൻ കഴിയില്ല. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു വ്യക്തിയോട് അയാൾ അനുവദനീയമാണെന്ന് (ഹലാൽ) കരുതിയിരുന്ന ഒരു കാര്യം നിഷിദ്ധമാണെന്ന് (ഹറാം) പറയപ്പെട്ടാൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ആ വിഷയത്തിൽ അയാൾക്ക് (അന്നു മുതൽ) സംശയമുടലെടുക്കുകയെങ്കിലും ചെയ്യും. പിന്നീട് ആ വിഷയത്തിലുള്ള ശരിയായ വിധി എന്താണെന്ന് ദൃഢബോധ്യത്തോടെ അറിയുന്നത് വരെ പഠിക്കൽ അയാൾക്ക് നിർബന്ധമാണ്.

(മതവിഷയങ്ങൾ പഠിക്കാൻ അയാൾ തീർത്തും തയ്യാറായില്ലെങ്കിൽ) അയാൾക്ക് നാം അറിവില്ലായ്മയുടെ ഒഴിവുകഴിവ് (ഉദ്ദർ) നൽകുകയില്ല. കാരണം അയാൾ മതപഠനത്തിൽ വലിയ അലസത കാണിച്ചവനാണ്.

എന്നാൽ ഒരാൾ അറിവില്ലാത്തവനായിരിക്കുകയും, താൻ നിലകൊള്ളുന്ന (അബദ്ധത്തെ) കുറിച്ച് യാതൊരു സംശയവും അയാൾക്ക് ഇല്ലാതിരിക്കുകയും, താൻ നിലകൊള്ളുന്നത് സത്യത്തിലാണെന്ന് ഉറച്ച് വിശ്വസിക്കുകയും, അതല്ലെങ്കിൽ അത് തന്നെയാണ് സത്യമെന്ന് പറയുകയും ചെയ്യുന്നവനാണെങ്കിൽ അവൻ സത്യത്തിന് എതിരാകുവാനല്ല ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നതിലും, തിന്മയോ കുഹ്റോ മനപ്പൂർവ്വം ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ലെന്നതിലും യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ദീനിന്റെ അടിസ്ഥാന വിഷയങ്ങളിലാണ് അറിവില്ലാത്തതെങ്കിൽ കുടി ¹⁷ ഇത്തരക്കാരെ നമുക്ക് കാഫിർ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ല." ¹⁸

¹⁴ ഇഖ്തിദാഉസ്സുറാതുൽ മുസ്തഖീം: 2/85.

¹⁵ അല്ലാഹുവിനുള്ള അനുസരണത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തു കടന്നവനാണ് മതത്തിൽ ഫിസ്ഖ് എന്ന് പറയുക. അല്ലാഹുവിനുള്ള അനുസരണത്തിൽ നിന്ന് പരിപൂർണ്ണമായി പുറത്തു പോയ കാഫിരിനും, വൻപാപങ്ങൾ ചെയ്ത സത്യവിശ്വാസിയെ കുറിച്ചും ഫാസിഖ് എന്ന് പറയും. അവ ഓരോരുത്തരുടെയും തിന്മയുടെ തോതനുസരിച്ച് വ്യത്യാസപ്പെടും. (പരിശോധിക്കുക: അഖീദത്തുത്തഘീദ്: സ്വാലിഹ് അൽ-ഫൗസാൻ)

¹⁶ ഇർഷാദു ഉലിൽ ബസ്യാഇർ വൽ അൽബാബി ബിനയ്ലിൽ ഫിഖ്ഹി ബി അഖ്റബിത്തുറുഖി വ അയ്സരിൽ അസ്ബാബ്: 300.

¹⁷ ശൈഖ് ഇബ്നു ഉമൈമീൻ പറഞ്ഞു : "എല്ലാവർക്കും അറിവില്ലായ്മ കൊണ്ട് ഒഴിവ് കഴിവ് നൽകപ്പെടുമോ എന്ന് ചോദിച്ചാൽ അതിനുള്ള ഉത്തരം ഇല്ലെന്നാണ്. മുസ്ലിംകൾ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന നാട്ടിൽ താമസിച്ചിട്ടും, നമസ്കാരം, സക്കാത്ത്, ഹജ്ജ്, നോമ്പ് പോലുള്ളവ (നിർബന്ധമാണെന്ന കാര്യം) ഒരാൾ നിഷേധിക്കുകയും, എനിക്ക് (ഇതിന്റെ മതവിധി) അറിയില്ലെന്ന് പറയുകയും ചെയ്താൽ അയാൾക്ക് അറിവില്ലായ്മ ഒഴിവുകഴിവായി

പരിഗണിക്കപ്പെടുകയില്ല. കാരണം ഇതെല്ലാം എല്ലാവർക്കും അടിസ്ഥാനപരമായി അറിയുന്ന കാര്യമാണ്... എന്നാൽ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് പുതുതായി കടന്നു വന്ന ഒരു വ്യക്തിയോ, (ആദിവാസികളെപ്പോലെ) ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് അകന്ന് താമസിക്കുന്നവനോ ആണെങ്കിൽ അവൻ അറിവില്ലായ്മ ഒഴിവു കഴിവാകും... എന്നാൽ കാര്യം അയാൾക്ക് വ്യക്തമാക്കി നൽകിയതിന് ശേഷവും അയാൾ തന്റെ വാദത്തിൽ തുടരുകയാണെങ്കിൽ അയാൾ കാഫിറാണെന്ന് നാം (പണ്ഡിതന്മാർ) വിധിക്കുന്നതാണ്." (6/192 - 193)

¹⁸ അശ്ശർഹുൽ മുജ്തിഅ്: 6/194.

2 - സത്യം അവ്യക്തമാണെന്ന ധാരണ

സത്യം (ഹഖ്) അവ്യക്തവും കണ്ടെത്താൻ പ്രയാസവുമാണെന്നാണ് ഖുർആനിലെയും സുന്നത്തിനെയും സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ അറിവോ, അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള പരിചയമോ വ്യക്തതയോ ഇല്ലാത്ത അനേകം പേരുടെ വിശ്വാസം. ഈ വിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തഖ്ലീദിന്റെ (തെളിവ് നോക്കാതെ വ്യക്തികളെ പിൻപറ്റുന്ന രീതി) വക്താക്കൾ ഒരു വിഷയത്തിൽ വിധി പറയണമെങ്കിൽ ഒരാൾക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട നിബന്ധനകളും ¹⁹ യോഗ്യതകളുമെന്ന പേരിൽ അനേകം പുതിയ കാര്യങ്ങൾ മതത്തിൽ കടത്തിക്കൂട്ടിയിട്ടുണ്ട്; ഇത്തരം യോഗ്യതകളാകട്ടെ ഇക്കാലഘട്ടത്തിലുള്ള മുഹ്തിമാരിൽ (മതവിഷയങ്ങളിൽ വിധി പറയുന്നവർ) വളരെ വിരളമാളുകൾക്കേ ചിലപ്പോൾ യോജിച്ചുവെന്ന് വരികയുള്ളൂ.

സത്യം കണ്ടെത്തുന്നത് വളരെ പ്രയാസകരമാണെന്ന ഈ വിശ്വാസം വെച്ചു പുലർത്തുന്ന ആളുകൾ (വാസ്തവത്തിൽ) തങ്ങൾക്കും സത്യത്തിനുമിടയിൽ ഒരു മറ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. തർക്കത്തിലിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ കാര്യങ്ങൾ വേർതിരിച്ച് മനസ്സിലാക്കിയതിന് ശേഷം സത്യത്തിന് മുൻഗണന നൽകുക എന്നതൊക്കെ അവിടെ നിൽക്കട്ടെ; അത്തരം വിഷയങ്ങളിലൂടെ കേവലമാണ് കണ്ണോടിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് വരെ ഇത്തരക്കാർ ജനങ്ങളെ തടഞ്ഞു.

യഥാർഥത്തിൽ മുൻകാലങ്ങളെക്കാൾ സത്യം അന്വേഷിക്കുക എന്നതും, വെളിച്ചത്ത് കൊണ്ടു വരിക എന്നതുമെല്ലാം ഇക്കാലത്ത് വളരെ എളുപ്പമാണ്. സ്വന്തം പ്രയത്നം കൊണ്ടോ മറ്റുള്ളവരുടെ സഹായം കൊണ്ടോ സത്യത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാനുള്ള മാർഗങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക എന്നത് ഇന്ന് എത്രയോ എളുപ്പമായിരിക്കുന്നു.

ഇമാം അശ്ശാതിബി(റ) പറഞ്ഞു : "(സത്യത്തെ) പിൻപറ്റാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന വ്യക്തി ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ²⁰ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ പണ്ഡിതന്മാരെ പോലെ മതവിജ്ഞാനങ്ങൾ നോക്കുന്നവനും, അതിൽ താൻ കേൾക്കുന്നത് എന്താണെന്നതിൽ വ്യക്തമായ ബോധമുള്ളവനുമാണെങ്കിൽ സത്യത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുക എന്നത് അവൻ എളുപ്പമാണ്." (അൽ-ഇഅ്തിസാം: 2/344.)

ഇമാം ശൗകാനി(റ) പറയുന്നു : "സത്യമെന്താണെന്നും, അല്ലാഹു അവന്റെ അടിമകളോട് കൽപ്പിച്ച നിയമങ്ങൾ എന്താണെന്നും അറിയാൻ അല്ലാഹു പിൻക്കാലക്കാർക്ക് ²¹ ഏറെ എളുപ്പമാക്കിയിരിക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ ദാഗത്ത്

¹⁹ ഈ പറഞ്ഞതിന്റെ അർഥം ഖുർആനും ഹദീസും ആർക്കു വേണമെങ്കിലും തോന്നിയ പോലെ മനസ്സിലാക്കാമെന്നോ, മുജ്തഹിദുകൾ മാത്രം സംസാരിക്കേണ്ട വളരെ ആഴത്തിലുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ എല്ലാ സാധാരണക്കാർക്കും തനിക്ക് മനസ്സിലായത് പോലെ സംസാരിക്കാമെന്നോ അല്ല.

നിരുപാധികമായ ഇജ്തിഹാദിന് അർഹൻ ആരെല്ലാമാണെന്നതിന് അഹ്ലുസ്സുന്നയുടെ പണ്ഡിതന്മാർ വെച്ച നിബന്ധനകളെ നിഷേധിക്കുകയല്ല മേൽ പറഞ്ഞ വാക്കുകളുടെ ഉദ്ദേശം. മറിച്ച് ഖുർആനും ഹദീസും വായിച്ചു തുടങ്ങുന്ന ആർക്കും വ്യക്തമാകുന്ന പ്രാർഥന അല്ലാഹുവിനോട് മാത്രം, ഇബാദത്തുകൾക്ക് അർഹൻ അല്ലാഹു മാത്രം, നമസ്കാരം നിർബന്ധമാണ്, മോഷണം പാപമാണ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഇസ്ലാമിലെ അടിസ്ഥാനവും എളുപ്പവുമുള്ളതായ വിഷയങ്ങൾ വരെ സാധാരണക്കാർ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയുന്നവരെയാണ് ശൈഖ് ഈ വാക്കുകളിലൂടെ വിമർശിക്കുന്നത്. (പരിശോധിക്കുക: തൻബീഹു ദവിൽ ഉഖൂലിസ്സലീമ ഇലാ ഫവാഇദ മുസ്തൻബത്വ മിൻ അസിത്തതിൽ ഉമുൽ: 74-76)

²⁰ ശൗകാനി(റ) 250 ലധികം വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപാണ് ജീവിച്ചിരുന്നതെന്ന കാര്യം പ്രത്യേകം ഓർക്കുക.

²¹ കാലം കടന്നു പോകുന്നതോറും ഇത് കൂടുതൽ എളുപ്പമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഫോൺ, ഇന്റർനെറ്റ്, അനേകം പുസ്തകങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ എണ്ണിയാൽ തീരാത്ത സൗകര്യങ്ങളാണ് ഇക്കാലത്തുള്ളതെങ്കിലും മനസ്സിനിഞ്ഞ് സത്യം അന്വേഷിക്കാൻ ഇരിക്കുന്നവർ എത്ര കുറവ്!

നിന്ന് പരിശ്രമിക്കുക എന്ന ചെറിയൊരു കാര്യം ഒഴിച്ചു നിർത്തിയാൽ വലിയ പരിശ്രമവും പ്രയാസപ്പെടലുമൊന്നും തന്നെ വേണ്ടാത്ത രൂപത്തിൽ അല്ലാഹു ഇക്കാര്യം എളുപ്പമാക്കിയിരിക്കുന്നു.” (അറബുത്ത്വലബ്: 85.)

പക്ഷേ - വേദകരമെന്ന് പറയട്ടെ - സത്യാന്വേഷണം എളുപ്പമാക്കുന്ന ഈ പുതിയ വഴികൾ ജനങ്ങളിൽ അധികപേരെയും മടിയന്മാരാക്കുകയും, സത്യമന്വേഷിക്കുന്ന മാർഗത്തിൽ അലസന്മാരാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

മുഹമ്മദ് അൽ-ബുഷയ്ർ അൽ-ഇബ്രാഹീമി പറയുന്നു : “എത്രയെത്ര എളുപ്പവഴികളാണ് കൂടുതൽ പ്രയാസങ്ങളെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്; ഈ എളുപ്പമാർഗങ്ങളെല്ലാം ബുദ്ധിയെ കൂടുതൽ മടിയുള്ളതാക്കുകയും, കൈകളെ നിഷ്ക്രിയമാക്കുകയുമാണ് ചെയ്തത്.”

സത്യം മനസ്സിലാക്കൽ പ്രയാസമാണെന്നും, അത് അവ്യക്തമാണെന്നുമുള്ള ഈ വിശ്വാസം യഥാർഥത്തിൽ ഇബ്ലീസിയൻ വിശ്വാസവും, സത്യം എന്താണെന്ന് അന്വേഷിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ജനങ്ങളെ തടയുവാനുള്ള പിശാചിന്റെ തന്ത്രവുമാണ്.

(ആറ് മഹത്തരമായ അടിസ്ഥാനങ്ങൾ എന്ന തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ആറാമത്തെ അടിസ്ഥാനമായി) ഇമാം മുഹമ്മദ് ബനു അബ്ദിൽ വഹാബ്(റ) പറഞ്ഞു : “ഖുർആനും സുന്നത്തും തള്ളിക്കളയുന്നതിനും, വ്യക്തികളുടെ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങളുടെയും ചിന്തകളുടെയും പിന്നിൽ ജനങ്ങളെ തള്ളിടുന്നതിനും വേണ്ടി പിശാച് നിർമ്മിച്ച ആശയക്കുഴപ്പം തള്ളിക്കളയുക. ഖുർആനും സുന്നത്തും പരിപൂർണ്ണ ഗവേഷണയോഗ്യനായ പണ്ഡിതന് (മുജ്തഹിദ്) മാത്രമേ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയൂ ²² എന്നതാണ് അത്.

മുജ്തഹിദിനെപ്പോലുള്ള ചില വിശേഷണങ്ങളൊക്കെയുള്ള വ്യക്തിയാണ്. ആ വിശേഷണങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ അബൂബക്കറിലും ഉമറിലും(റ) വരെ ഉണ്ടായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. അതു കൊണ്ട് തന്നെ എല്ലാവരും നിർബന്ധമായും ഖുർആനിൽ നിന്നും ഹദീഥിൽ നിന്നും അകലം പാലിക്കണം (!), ആരെങ്കിലും അതിൽ സന്മാർഗം അന്വേഷിക്കാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അവൻ ഒന്നല്ലെങ്കിൽ നിരീശ്വരവാദിയോ, ദ്രാന്തനോ ആണ് (!), കാരണം അവയിൽ നിന്ന് സത്യം കണ്ടെത്തുക എന്നത് വളരെ പ്രയാസമുള്ള കാര്യമാണ് (!!)) (എന്നിങ്ങനെയെല്ലാമാണ് അവരുടെ ജൽപ്പനങ്ങൾ).

അല്ലാഹു എത്ര പരിശുദ്ധൻ. അല്ലാഹു അവന്റെ മതപരവും പ്രാപഞ്ചികവുമായ തെളിവുകളിൽ സാധാരണക്കാർക്ക് പോലും തിരിച്ചറിയാവുന്ന വിധത്തിൽ ഈ ശപിക്കപ്പെട്ട നിയമത്തിനുള്ള മറുപടി ²³ അനേകം രൂപത്തിൽ അവൻ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ജനങ്ങളിൽ അധികപേരും അറിയുന്നില്ല.

²² നമ്മുടെ നാട്ടിൽ തരീഖത്തിന്റെ വക്താക്കൾ പറയുന്ന ഖുർആനിന് ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ അർത്ഥങ്ങളുണ്ട്; അതിന്റെ ആന്തരിക അർത്ഥം ശൈഖിന് മാത്രമേ അറിയൂ എന്ന പിഴച്ചവാദവും ഇതിനോട് ചേർത്തിപ്പറയേണ്ടതാണ്. അനേകം പേരെ ഈ വാദം കൊണ്ട് പിഴപ്പിക്കാൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

²³ ചില തെളിവുകൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു :

﴿وَلَقَدْ سَرَّيْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ﴾ القمر: ١٧

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : “തീർച്ചയായും ആലോചിച്ചു മനസ്സിലാക്കാൻ ഖുർആൻ നാം എളുപ്പമുള്ളതാക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ആലോചിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നവരായി ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ?” (സൂറ: അൽ - ഖമർ: 17)

﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ إبراهيم: ٢٥

﴿لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْيُنِهِمْ أَغْلًا فَلَهُمْ إِلَىٰ الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا نُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾﴾
 ﴿١١﴾: 7 - 11

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "അവരിൽ മിക്കവരുടെ കാര്യത്തിലും (ശിക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച) വചനം സത്യമായി പുലർന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അവർ വിശ്വസിക്കുകയില്ല. അവരുടെ കഴുത്തുകളിൽ നാം ചങ്ങലകൾ വെച്ചിരിക്കുന്നു. അത് (അവരുടെ) താടിയെല്ലുകൾ വരെ എത്തുന്നു. തൻമൂലം അവർ തലകുത്തനെ പിടിച്ചുവരായിരിക്കും. അവരുടെ മുമ്പിൽ ഒരു തടസ്സവും അവരുടെ പിന്നിൽ ഒരു തടസ്സവും നാം വെച്ചിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ നാം അവരെ മൂടിക്കളഞ്ഞു; അതിനാൽ അവർക്ക് കാണാൻ കഴിയില്ല. നീ അവർക്ക് താക്കീത് നൽകിയാലും ഇല്ലെങ്കിലും അത് അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സമമാകുന്നു. അവർ വിശ്വസിക്കുകയില്ല. (വഹ്) ബോധനം പിൻപറ്റുകയും, അദ്യശ്വാവസ്ഥയിൽ (ഗയ്ബിയിൽ) പരമകാരണികനെ ദയപ്പെടുകയും ചെയ്തവനു മാത്രമേ നിന്റെ താക്കീത് ഫലപ്പെടുകയുള്ളൂ. ആകയാൽ പാപമോചനത്തെയും ഉദാരമായ പ്രതിഫലത്തെയും പറ്റി അവന് സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക." (യാസീൻ: 7 - 11)

സത്യം മനസ്സിലാക്കൽ പ്രയാസമാണെന്ന മേൽ പറഞ്ഞ നിയമം കൊണ്ട് ജനങ്ങൾക്കും സത്യത്തിനുമിടയിൽ തടസ്സമുണ്ടാക്കിയ ഇത്തരക്കാരിൽ നിന്ന് ഇമാം അൽ-അമീർ അസ്സുൻആനി(റ) സങ്കടം പറയുന്നത് നോക്കൂ: "ഖുർആനിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും ആശയം മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ നിന്നും, അതിന്റെ രൂപവും ഘടനയും അറിയുന്നതിൽ നിന്നും, അതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ പുറത്തെടുക്കുന്നതിൽ നിന്നും തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്ന എന്ത് കാര്യമാണ് അവക്കുള്ളത്? ഖുർആനെയും സുന്നത്തിനെയും ഇത്തരക്കാർ ചിപ്പിക്കുള്ളിലെ മുത്തു പോലെയാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. അവക്ക് മേൽ ഇവർ വിരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിലെ അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളും ആവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക എന്നതല്ലാതെ നമുക്കൊന്നും ഇനി ചെയ്യാൻ ബാക്കിയില്ല (എന്നതാണ് അവരുടെ നിലപാട്). അതിലെ ആശയങ്ങൾ പുറത്തെടുക്കുക എന്നത് നിഷിദ്ധമാക്കട്ടെ ഒരു കാര്യമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. എന്തൊരു കഷ്ടമാണിവരുടെ കാര്യം!!" (ഇർഷാദുനുഖാദ് ഇലാ തയ്സീരിൽ ഇജ്തിഹാദ്: 85.)

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "മനുഷ്യർക്ക് അവർ ആലോചിച്ച് മനസ്സിലാക്കുന്നതിനായി അല്ലാഹു ഉപമകൾ വിവരിച്ചുകൊടുക്കുന്നു." (സൂറ: അൽ- ഇബ്രാഹീം: 25)

﴿وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾﴾ الأعراف: 52

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : " വ്യക്തമായ അറിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നാം കാര്യങ്ങൾ വിശദമാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥം അവർക്കു നാം കൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്തു. വിശ്വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കു മാർഗദർശനവും കാര്യബുദ്ധിയുമത്ര അത്." (സൂറ: അൽ- അഅ്റാഫ്: 52)

3 - ആളുകളെ വിലയിരിത്തുന്നതിൽ സംഭവിക്കുന്ന അബദ്ധം

അസത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നവനെ സത്യസന്ധനായും, സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നവനെ കള്ളം പറയുന്നവനായും തെറ്റിദ്ധരിക്കുക എന്നത് സത്യത്തിൽ നിന്ന് വഴിതെറ്റിക്കുന്ന ഗൗരവതരമായ ഒരു കാരണമാണ്. ഇത്തരമുള്ളവയെ വഴികേടിൽ നിന്ന് സത്യത്തിലേക്ക് കൊണ്ട് വരിക എന്നത് വളരെ പ്രയാസമുള്ള കാര്യമാണ് - അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചവരൊഴികെ - .²⁴ ഈ പ്രശ്നം ഒരു സമൂഹമെന്ന നിലക്ക് ആദ്യം ബാധിച്ചത് ഖവ്വരിജുകളെ ആയിരുന്നു.

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറയുന്നു : "(സുന്നത്തുകളെയും ബിദ്അത്തുകളെയും വേർതിരിച്ചറിയുക എന്ന ഈ വിഷയത്തിൽ) അധിക ജനങ്ങളും അങ്കലാപ്പിലായിരിക്കുന്നു. എല്ലാ കക്ഷികളും തങ്ങളുടെ വഴിയാണ് സുന്നത്തെന്നും, തങ്ങളുടെ എതിരാളിയുടെ വഴി ബിദ്അത്താണെന്നും, തങ്ങളെ എതിർക്കുന്നവർ മുബ്തദികളാണെന്നും വിധി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.²⁵ അല്ലാഹുവിന് മാത്രം എണ്ണിക്കണക്കാക്കാൻ കഴിയുന്നത്രയനേകം തിന്മകൾ ഇക്കാരണത്താൽ ഉടലെടുക്കുന്നുണ്ട്.

ഈ വിഷയത്തിൽ ആദ്യമായി വഴിപിഴച്ചത് ദീനിൽ നിന്ന് തെറ്റിച്ചു പോയ ഖവ്വരിജുകളാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ വുർആനും, നബി(സ)യുടെ സുന്നത്തും മുറുകെ പിടിക്കുന്നവർ തങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നും, അലിയും മുആവിയയും(റ) അവരുടെ പടയാളികളും തിന്മകളുടെയും ബിദ്അത്തുകളുടെയും ആളുകളാണെന്നും അവർ സ്വയം വിധി പ്രഖ്യാപിച്ചു. ആ വഴിയിലൂടെ മുസ്ലിംകളിൽ നിന്ന് (മറ്റൊരു മുസ്ലിമിന് നിഷിദ്ധമായ രക്തം, അഭിമാനം, സമ്പാദ്യം എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഹനിക്കൽ) അവർ അനുവദനീയമാക്കി.

യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ ഇത്തരക്കാർ എങ്ങനെയാണ് കൂട്ടിക്കുഴക്കുന്നത് എന്ന് ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ വ്യക്തമാക്കി : "പല വിഷയങ്ങളിലും സുന്നത്തിനെയും ബിദ്അത്തിനെയും കൂട്ടിക്കുഴച്ചതിന് ശേഷം, മുൻഗാമികളായ ഇമാമുമാർ ബിദ്അത്തുകാരെ ആക്ഷേപിച്ചു കൊണ്ടും അവരെ ശിക്ഷിക്കുകയും അകറ്റിനിർത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതിനെ കുറിച്ചും പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ അവരെ പിൻപറ്റുന്നുവെന്നും അന്ധമായി അനുകരിക്കുന്നെന്നും അവകാശപ്പെടുന്ന ആളുകൾ എടുക്കുന്നത് കാണാം.²⁶ ഇമാമുമാർ ആക്ഷേപിച്ച ബിദ്അത്തുകളെ സുന്നത്തുകളാക്കിയും, അവർ പ്രശംസിച്ച സുന്നത്തുകളെ ബിദ്അത്തുകളാക്കിയും ചിത്രീകരിച്ചതിന് ശേഷം, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ (തങ്ങൾ ബിദ്അത്തെന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ച ശരിയായ സുന്നത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നവനെ) ബിദ്അത്തുകാരനെന്നും മറ്റും ഇത്തരക്കാർ ആക്ഷേപിക്കുന്നു.

²⁴ കേരളത്തിൽ തന്നെ ഇതിന് ധാരാളം ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും. ഒരു മുസ്ലിമിന് ഒരിക്കലും ചിന്തിക്കാൻ പോലും കഴിയാത്ത കുഫ്ർ പരമ്പ്രയായി പറഞ്ഞാലും, നബി(സ)യുടെ പേരിൽ ആർക്കും ചിന്തിച്ചാൽ വ്യക്തമാകുന്ന ഗൗരവതരമായ കളവുകൾ പറഞ്ഞിട്ടും കള്ളന്മാരും, മതത്തിന്റെ ശത്രുക്കളുമായ സൂഫി നേതാക്കന്മാരെ പ്രവാചകതുല്യം സ്നേഹിക്കുന്ന എത്രയോ പേരെ കേരളത്തിൽ കാണാം. അല്ലാഹു അവർക്ക് ഹിദായത്ത് നൽകുമാറാകട്ടെ.

²⁵ ഇന്ന് ഈ പ്രശ്നത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടവർ നമ്മളിൽ എത്ര പേരുണ്ടാകുമെന്ന് ഓരോരുത്തരും ചിന്തിക്കുക.

²⁶ മേൽ പറഞ്ഞ കാര്യം ഏറിയും കുറഞ്ഞും നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ള ചിലരിൽ കാണപ്പെടാറുണ്ട്. തങ്ങളോട് യോജിക്കാത്തവർക്ക് മുബ്തദിഅ് എന്ന പേര് ചാർത്തി നൽകിയതിന് ശേഷം, ബിദ്അത്തുകാരെ ആക്ഷേപിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത വ്യക്തമാക്കിയ പണ്ഡിതന്മാരുടെ വാക്കുകൾ കൂടി ചേർത്തു പറഞ്ഞ് എതിരാളികളെ ഖണ്ഡിക്കുകയും, അകറ്റിനിർത്തുകയും, അവരുടെ അഭിമാനം വ്രണപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നവർ ഈ വാക്കുകളെ കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ!!

ഇപ്രകാരം തങ്ങളുടെ ഇമാമുമാരുടെ മാർഗത്തിനോട് എതിരാവുകയും, സ്വയം ബിദ്അത്തിൽ ആപതിക്കുകയുമാണ് ഇത്തരക്കാർ ചെയ്യുന്നത്. ഇമാമുമാർ ശത്രുത കൽപ്പിക്കണമെന്ന് ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയ മുബ്തദികളെ സ്നേഹിക്കുകയും, അവരോട് അടുപ്പം വെച്ചു പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥിതിയിലേക്ക് ഇതിലൂടെ അവർ എത്തിച്ചേരുന്നു. (അവർ പറയുന്നതാണ് ശരിയെങ്കിൽ) തങ്ങളുടെ ഇമാമുമാരെ തന്നെ കാഫിറെന്ന് വിളിക്കുകയും, അവരെ ശപിക്കുകയും ചെയ്ത് ഇവരുടെ മേൽ നിർബന്ധമാകും.

മുബ്തദികളെ ശപിക്കുമ്പോൾ ചിലപ്പോൾ ആ ശാപം തങ്ങളുടെ മേൽ തന്നെയാണ് വന്നു വീഴുന്നതെന്നും, തങ്ങൾ ശപിക്കുന്ന സത്യവിശ്വാസിയെ അത് ബാധിക്കുന്നില്ലെന്നും (അവർ തിരിച്ചറിയുന്നില്ല).

നബി(സ) പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഇതിനോട് ചേർത്തു വായിക്കാവുന്നതാണ്: "അല്ലാഹു മുഷ്റിക്കുകളുടെ ആക്ഷേപത്തിൽ നിന്ന് എന്നെ എങ്ങനെയാണ് രക്ഷിച്ചതെന്ന് നിങ്ങൾ കാണുന്നില്ലേ? അവർ ചീത്ത വിളിക്കുന്നത് മുദമ്മിനെയാണ് ²⁷ (ആക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടവൻ). ഞാനാകട്ടെ (എന്റെ പേര്) മുഹമ്മദാണ്." ²⁸

എന്നാൽ മേലെ സൂചിപ്പിച്ച വിഭാഗം ഇതിന് നേരെ എതിരാണ്. മറ്റുള്ളവരെ ഉദ്ദേശിച്ചു കൊണ്ട് ബിദ്അത്തുകാരെ ചീത്ത പറയുമ്പോൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ അവർക്ക് തന്നെയാണ് അത് ബാധിക്കുന്നത്. സ്വയം അതിക്രമിയോ, അതിക്രമികളിൽ പെട്ടവനോ ആയ ഒരു വ്യക്തി അതിക്രമികൾക്കെതിരെ ശാപം ചൊരിഞ്ഞാൽ എങ്ങനെയിരിക്കും?!

﴿أَفَمَنْ زَيْنَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا﴾ فاطر: 8

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "എന്നാൽ തന്റെ ദുഷ്പ്രവൃത്തികൾ അലംകൃതമായി തോന്നിക്കപ്പെടുകയും, അങ്ങനെ അത് നല്ലതായി കാണുകയും ചെയ്തവന്റെ കാര്യമോ?" (സൂറത്തുൽ ഫാതിർ: 8.)

മേൽ പറഞ്ഞതിൽ ഇത്തരക്കാരും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്." ²⁹

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം തന്നെ പറയുന്നു : "തങ്ങളാണ് സത്യത്തിന്റെ വക്താക്കൾ, തങ്ങളാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ ആളുകൾ, തങ്ങളാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാക്കൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള അവകാശവാദങ്ങൾ ദേഹേഹയുടെയും വഴികേടിന്റെയും വക്താക്കളായ അനേകം കക്ഷികളുടെ അടുക്കൽ കാണാം. ³⁰ ഇത്തരം വിശേഷണങ്ങളെല്ലാം തങ്ങൾക്ക് മാത്രം യോജിക്കുന്നതും, മറ്റൊരാൾക്കും പാടില്ലെന്നുമുള്ള നിലയിലേക്ക് അവരുടെ കാര്യം എത്തിയിരിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ശത്രുക്കളോടാണ് അവർക്ക് കൂടുതൽ അടുപ്പമുള്ളത്.

²⁷ പ്രശംസിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്ന ആശയം വരുന്ന മുഹമ്മദ് എന്ന പേര് നബി(സ)യോടുള്ള അങ്ങേയറ്റത്തെ ദേഷ്യം കാരണത്താൽ മുഷ്റിക്കുകൾ പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. മുഹമ്മദ് എന്ന പേര് പറയുന്നതിന് പകരം അതിന് നേരെ എതിരായ മുദമ്മം എന്ന പേരാണ് അവിടുത്തേക്ക് അവർ ചാർത്തി നൽകിയത്. അല്ലാഹു മുദമ്മിനെ ശപിക്കട്ടെ എന്നോ, മുദമ്മം കള്ളനാണ് എന്നോ പറയുമ്പോൾ ആ ആക്ഷേപങ്ങൾ മുഹമ്മദ് എന്ന പേരുള്ള നബി(സ)യുടെ മേലല്ലോ ചെന്നു പതിക്കുന്നത്?! അവരെക്കൊണ്ട് അപ്രകാരം പ്രവർത്തിപ്പിച്ചതിലൂടെ അല്ലാഹു നബി(സ)യുടെ പേര് ആക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതാക്കിയില്ലെന്നാണ് ഈ ഹദീഥിന്റെ ഉദ്ദേശം. (നോക്കുക: അൽ-ഫത്ഹ്: 6/558.)

²⁸ നസാഇ: 3438, അൽബാനി സ്വഹീഹ് എന്ന് വിലയിരുത്തി.

²⁹ അൽ-ഇസ്തിഖ്ദാ: 1/14 (വിവർത്തനത്തിന്റെ എളുപ്പത്തിന് വേണ്ടി ചെറിയ ചില മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്).

³⁰ ഒരിക്കൽ ഒരാൾ പറയുന്നത് കേട്ടു: "ഇന്നു സംഘടനയുടെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രവർത്തകനെ അക്രമിക്കുന്നയാൾ അല്ലാഹുവിന്റെ വലിയതിനെയാണ് ആക്രമിക്കുന്നത്!!" ആ വാക്കും മേൽ പറഞ്ഞതും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ചിന്തിക്കുക!

സത്യത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനോടാണ് സത്യത്തെ ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കാൾ അവർക്ക് എത്രയോ അധികം സാമീപ്യമുള്ളത്.

അല്ലാഹു യഹൂദ-ക്രൈസ്തവരെ കുറിച്ച് പറഞ്ഞത് ഇവരുടെ കാര്യത്തിൽ വളരെയധികം സാമ്യം വെച്ചു പുലർത്തുന്നത്.

﴿وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ مَن أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِندَ رَبِّهِ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ ۖ وَقَالَتِ الْنَصْرَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ۚ كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾﴾ البقرة: ١١١ - ١١٣

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : " സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെങ്കിൽ യഹൂദരോ ക്രിസ്ത്യാനികളോ ആവാതെ പറ്റില്ലെന്നാണ് അവർ പറയുന്നത്. അതൊക്കെ അവരുടെ വ്യാമോഹങ്ങളത്രെ. എന്നാൽ പറയുക; നിങ്ങൾ സത്യവാൻമാരാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയ തെളിവ് കൊണ്ടു വരു. എന്നാൽ (കാര്യം) അങ്ങനെയല്ല. ഏതൊരാൾ സൽകർമ്മകാരിയായിക്കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന് ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്തുവോ അവന് തന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ അതിന്റെ പ്രതിഫലം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അത്തരക്കാർക്ക് യാതൊന്നും ദയപ്പെടേണ്ടതില്ല; അവർ ദുഃഖിക്കേണ്ടി വരികയുമില്ല. യഹൂദന്മാർ പറഞ്ഞു; ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലെന്ന്. ക്രിസ്ത്യാനികൾ പറഞ്ഞു; യഹൂദന്മാർക്ക് യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലെന്ന്. അവരെല്ലാവരും വേദഗ്രന്ഥം പാരായണം ചെയ്യുന്നവരാണ് താനും. അങ്ങനെ ഇവർ പറഞ്ഞത് പോലെ തന്നെ വിവരമില്ലാത്ത ചിലരെക്കെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവർ തമ്മിൽ ദിന്നിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിൽ അല്ലാഹു അവർക്കിടയിൽ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുന്നതാണ്." (അൽ - ബഖറ: 111 - 113)

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "യഹൂദരും ക്രിസ്ത്യാനികളും പറഞ്ഞു: ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മക്കളും അവന് പ്രിയപ്പെട്ടവരുമാകുന്നു എന്ന്. പറയുക: പിന്നെ എന്തിനാണ് നിങ്ങളുടെ കുറ്റങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു നിങ്ങളെ ശിക്ഷിക്കുന്നത്? അങ്ങനെയല്ല; അവന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ പെട്ട മനുഷ്യർ മാത്രമാകുന്നു നിങ്ങൾ. അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്തുകൊടുക്കുകയും, അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അവൻ ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. ആകാശങ്ങളുടെയും, ഭൂമിയുടെയും, അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതിന്റെയും എല്ലാം ആധിപത്യം അല്ലാഹുവിനത്രെ. അവകലേക്ക് തന്നെയാണ് മടക്കം." (അൽ - മാഇദ: 18)

(തങ്ങളുടെ നിലപാടിനോട് എതിരാകുന്നവരെ മുഴുവൻ തള്ളുന്ന മേൽ പറഞ്ഞ കക്ഷികളെക്കാൾ) അങ്ങുതമുണ്ടാക്കുന്നത് (അഖീദയുടെ അടിസ്ഥാന വിഷയങ്ങളിൽ) വ്യക്തമായ നിലപാടില്ലാത്ത വാവിഹ ³¹ കക്ഷികളെപ്പോലെയുള്ളവർ തങ്ങളുടെ എതിരാളികളെ മുബ്തദികൾ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതിലാണ്." ³²

³¹ വാവിഹ എന്ന കക്ഷിയെ സംബന്ധിച്ച് ഹാഫിദ് അൽ - ഹകമി(റ) പറഞ്ഞു : "വിശുദ്ധ ഖുർആനിനെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമാണെന്നോ, അവന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്നോ പറയാതെ ഒരു നിലപാടും സ്വീകരിക്കാതിരുന്ന കക്ഷിയാണ് വാവിഹഃ. ഇമാം അഹ്മദ്(റ) പറഞ്ഞു : "മതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിൽ നന്നായി സംസാരിക്കുന്നവനാണ് ഇപ്രകാരം പറയുന്നതെങ്കിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അവൻ ജഹ്മിയാണ്. എന്നാൽ മതത്തിൽ

ഈ കക്ഷിയെ (വാവിഫ) കുറിച്ച് ഇമാം അദ്ദാരിമി(റ) പറഞ്ഞു : “അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ രണ്ടിലൊരു നിലപാടും സ്വീകരിച്ചില്ലെന്നതിന്³³ പുറമെ ഈ വിഭാഗം ഏതെങ്കിലുമൊരു നിലപാട് സ്വീകരിച്ചവരെ ബിദ്അത്തിന്റെ ആളുകളെന്ന് ആക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു.

അപ്പോൾ ഈ വിഭാഗത്തോട് നാം (അഹ്ലുസ്സുന്ന) പറഞ്ഞു: അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ള വിഷയത്തിൽ സത്യമെന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് മുൻപ് നിങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരെ മുബ്തദിഅ് എന്ന് വിളിക്കുന്നത് അതിക്രമവും അനീതിയുമാണ്. കാരണം രണ്ട് കക്ഷികളിൽ ആരാണ് സത്യത്തിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും ഭാഗത്ത് എന്ന് നിങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ല.

ബിദ്അത്തെന്ന് വളരെ ഗൗരവമുള്ള കാര്യമാണ്. അതിലേക്ക് ചേർക്കപ്പെടുന്നവൻ മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ വളരെ മോശം അവസ്ഥയിലാണ് പരിഗണിക്കപ്പെടുക. ഈ രണ്ടു കക്ഷികളിൽ ഒരു വിഭാഗം പറയുന്നത് സത്യമോ അസത്യമോ എന്ന് വേർതിരിച്ച് മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് മുൻപ് നിങ്ങൾ ബിദ്അത്തുകാരൻ എന്നാക്ഷേപിച്ച് കൊണ്ട് ധൂതി പിടിക്കാതിരിക്കുക.

ഒരു വിഭാഗം പറഞ്ഞ വാദം സത്യമാണോ അല്ലെ എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് മുൻപ് എങ്ങനെയാണ് അവരെ നിങ്ങൾ ബിദ്അത്തുകാർ എന്ന് വിളിക്കുക. കാരണം നിങ്ങളുടെ വാദപ്രകാരം ഖുർആൻ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് വാദിക്കുന്നവരോടോ, ഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരമാണെന്ന് പറയുന്നവരോടോ നീ പറഞ്ഞതിൽ സത്യമില്ലെന്നോ, നീ പറഞ്ഞത് പോലെയല്ല കാര്യമെന്ന് പറയലോ നിങ്ങൾക്ക് അനുവദനീയമല്ല.

തങ്ങൾ ആക്ഷേപിക്കുന്ന കക്ഷി പറഞ്ഞത് സത്യമാണോ അല്ലെ എന്ന് പോലും അറിയാതെ അവരെ ബിദ്അത്തുകാരെന്ന് മുദ്ര കുത്തുന്നവരെക്കാൾ തന്റെ നിലപാടിൽ വിശിഷ്ടവും അറിവില്ലായ്മയും നിറച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്നവൻ മറ്റാരാണുള്ളത്?! ... ഇത് വ്യക്തമായ വഴികേടും, ചെറുതല്ലാത്ത അജ്ഞതയും തന്നെയാണ്.” (അൽ-റദ്ദു അലൽ ജഹ്മിയ്യ: 102-103.)

ഹാഫിദ് അദ്ദഹബി(റ) (വഴിപിഴച്ചവനും, നിഷേധിയും സൂഫിയുമായ) അബൂ ഹയ്യാൻ അത്തൗഹീദിയുടെ ജീവചരിത്രം എഴുതിയ വേളയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ (അബൂ ഹയ്യാന്റെ) ഈ വാക്ക് എടുത്തു കൊടുത്തു: “ജനങ്ങൾ ധാരണകളുടെ കീഴിൽ കാലം കഴിച്ചു കൂട്ടി, സത്യം അവരോടൊപ്പമാണെന്ന് അവർ കരുതുന്നു. എന്നാൽ സത്യമാകാട്ടെ അവരുടെ പിന്നിലാണ്.”

ഈ വാക്കിനെ ഖണ്ഡിച്ചു കൊണ്ട് ഇമാം ദഹബി(റ) പറഞ്ഞു: “എങ്കിൽ താങ്കൾ അത്തരക്കാരുടെ പതാകവാഹകനാണ്!!” (സിയറു അഅ്ലാമിനുബലാഅ്: 17/122)

വിവരമില്ലാത്ത സാധാരണക്കാരനാണെങ്കിൽ അവന് തെളിവുകൾ വിശദമാക്കി നൽകണം. എന്നിട്ടും അവൻ ഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരമാണെന്നും, സൃഷ്ടിയല്ലെന്നും വ്യക്തമാക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവൻ ജഹ്മിയ്യാക്കപ്പെടാൻ മോശം അവസ്ഥയിലാണ്.” (അഅ്ലാമുസ്സുന്നത്തിൽ മൻഷൂറ: 96.)

³² അത്തിസ്തുനിയ്യ: 3/905-906.

³³ ജനങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾ ഇത്തരക്കാരെ ധാരാളമായി കാണാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മതത്തിലെ അടിസ്ഥാനപരമായ വിഷയങ്ങളായ തൗഹീദുൽ അസ്മാഇവസ്സിഫാത്ത്, ഈമാൻ, ദഅ്വത്ത് പോലുള്ള പല വിഷയങ്ങളിലും തങ്ങളുടെ നിലപാട് വ്യക്തമാക്കുകയില്ലെന്നതിന് പുറമെ, അതൊന്നും ചർച്ച ചെയ്യാതിരിക്കുക, ആരെങ്കിലുമൊട്ടു ചർച്ച ചെയ്താൽ അതൊന്നും പ്രാധാന്യമുള്ള വിഷയമല്ലെന്നുള്ള നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തൽ എന്നിവ ഇത്തരക്കാരിൽ കാണാൻ കഴിയും.

3 - സത്യം തേടുന്നതിലുള്ള അലസത

ചിലർ അസത്യത്തിൽ അന്ധമായി വിശ്വസിക്കുകയും, അത് മതമായി കൊണ്ടു നടക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ താൻ വിശ്വസിക്കുന്നതിന് എതിരായി വിശ്വസിക്കുന്നവരുണ്ടെന്നും, അയാൾ മതമായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് തന്റെ വിശ്വാസത്തിന് നേർവിപരീതമായ കാര്യമാണെന്നും, തങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നതിന് എതിരാകുന്നവർ വഴികേടിലാണെന്ന് പറയുന്ന ചിലരുണ്ടെന്നും അയാൾക്ക് വിവരം ലഭിച്ചാലും ആ വിഷയത്തിലുള്ള സത്യാവസ്ഥ എന്താണെന്ന് സൂക്ഷ്മമായി പഠിക്കാനും, അതിൽ വ്യക്തത വരുത്താനും, തന്നെ എതിർക്കുന്നതിലേക്ക് തന്റെ എതിരാളിയെ നയിച്ച കാരണമെന്താണെന്ന് പഠിക്കുവാനും അവർ തയ്യാറായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല.

ഏതെങ്കിലുമൊരു പുസ്തകത്തിൽ ഒരു വിഷയത്തിന്റെ ഒരു പരാമർശിച്ചിടത്ത് അതിന്റെ വിധി ഇന്നതാണെന്ന് കണ്ടതായിരിക്കും ചിലപ്പോൾ തന്റെ നിലപാട് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് അയാൾക്ക് കാരണമായിട്ടുണ്ടാകുക. അതുമല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലുമൊരു ശൈഖ് മാത്രം പറയുന്നത് കേട്ടതിന് ശേഷം ആ വിഷയത്തിൽ വ്യക്തമായ അന്വേഷണമോ പഠനമോ ഗവേഷണമോ സൂക്ഷ്മമായ പരിശോധനയോ, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതിന്റെ എതിർവാദം പറയുന്നവരുടെ തെളിവുകളും മറുതെളിവുകളുമായി താരതമ്യം നടത്തുകയോ ചെയ്യാത്തതും (അസത്യത്തിൽ ഒരാൾ തുടർന്നു പോകാൻ കാരണമാകാറുണ്ട്).

ഒരു വിഷയത്തിൽ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞ ഓരോരുത്തരുടെയും തെളിവുകൾ എന്താണെന്നും, അതിന്റെ സ്രോതസ്സുകൾ ഏതാണെന്നും പൂർണ്ണമായി ഉൾക്കൊള്ളുകയും, ശേഷം ഓരോ വിഭാഗത്തിന്റെയും തെളിവുകളെ സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തി, അവയെല്ലാം നീതിയുടെ തുലാസിൽ അളന്ന്, ഓരോ വാദമുഖങ്ങളുടെയും പ്രശ്നങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് കൊണ്ട് സത്യം കണ്ടെത്തുന്നതിൽ തന്റെ ദാഗത്ത് നിന്നുള്ള പരിപൂർണ്ണമായ പരിശ്രമം ഒരാൾ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്.

തന്റെ മനസ്സിൽ ഉറച്ചു പോയ ഒരു ചിത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോ വാദമുഖങ്ങളെയും സ്വീകരിക്കുന്നവരും, സൂക്ഷ്മപരിശോധനയോടെ ഓരോ വാക്കുകളെയും സമീപിക്കുന്നവരും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം എന്താണെന്ന് ശൈഖ് ഹുസൈൻ അന്നഅ്മി(റ) വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തെ വിഭാഗക്കാരെ ബാധിക്കാറുള്ള ചില പ്രശ്നങ്ങളെ കുറിച്ച് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു : "ഒരു മാറ്റവുമില്ലാത്ത ഒരു ചിത്രമാക്കി അവർ വിഷയത്തെ മുൻപ് തന്നെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തി വെച്ചിരിക്കും. മാറ്റമില്ലാത്ത വിധിയും, എന്നും അനുസരിക്കപ്പെടേണ്ട അടിസ്ഥാനവുമായിരിക്കും അവർക്കത്. എന്നാൽ ചിലപ്പോൾ അതിൽ നിന്ന് മാറി സഞ്ചരിക്കേണ്ട മറ്റു ചിലതെളിവുകൾ വേറെ ഉണ്ടായേക്കാമെന്ന് അവന് മനസ്സിലായിട്ടില്ല.

ചിലപ്പോൾ ആ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ട് ഒരു വിഷയത്തിൽ അവൻ ഒരു പരിഹാരം നിർദ്ദേശിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ആ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്ന് വേറിട്ട് നിൽക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും തെളിവ് വേറെ ഉണ്ടായിരിക്കാം. വേറൊരു വ്യക്തി അത് മനസ്സിലാക്കുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കാം.

ചിലപ്പോൾ ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തിൽ മൊത്തത്തിൽ വന്നതോ, നിരുപാധികം പറഞ്ഞതോ ആയ ഏതെങ്കിലും തെളിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു കാര്യം അവൻ പറഞ്ഞേക്കാം. എന്നാൽ അതിനോട് എതിരാകുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും തെളിവ് ഉണ്ടെന്ന കാര്യം അവൻ അറിഞ്ഞിട്ടേയുണ്ടാകില്ല.

അല്ലാഹു അവൻ അറിഞ്ഞതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ അവനെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയുള്ളൂ (എന്നത് ശരി തന്നെ). പക്ഷേ, താൻ നേടിയെടുത്ത അറിവിന്റെ ആ പരിധിയിൽ മാത്രം എന്നും ഒരുങ്ങി നിൽക്കുകയും,

തന്റെയടുക്കൽ ഒരു മാറ്റവുമില്ലാത്ത അടിസ്ഥാനമായി അത് മാറുകയും ചെയ്യുക എന്നത് വളരെ വലിയ പ്രശ്നം തന്നെയാണെന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരു സംശയവുമില്ല.”

തന്റെ ബുദ്ധി 'വർക്കൂട്ട്' ചെയ്തിരിക്കാത്തവരിലാണ് ഇത് കൂടുതലും കാണാനുള്ളത്. എന്നാൽ ബുദ്ധിമാനായ ഒരുവനാണ് അവനെങ്കിൽ താൻ മനസ്സിലാക്കിയതിന് എതിരായ തെളിവുകൾ വേറെ ചിലതുണ്ടെന്നത് അറിയുന്നത് മതപഠനത്തിനുള്ള താൽപര്യം അവനിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, താൻ മുൻപ് മനസ്സിലാക്കി വെച്ച കാര്യം കൂടുതൽ പഠനത്തിനും പരിശോധനക്കും വിധേയമാക്കാനുമാണ് അവനെ പ്രേരിപ്പിക്കുക.

വിഷയത്തിൽ ശരിയായ പഠനം നടത്താത്തവരെ സംബന്ധിച്ചാണ് ഈ പറഞ്ഞതെല്ലാം. എന്നാൽ ഒരു കാര്യത്തിൽ വ്യക്തമായ ബോധ്യം ശരിയായ പഠനത്തിന് ശേഷം വന്നു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ എല്ലാവരും കൊണ്ടു വരുന്ന ഓരോ സംശയങ്ങൾക്കും പിറകെ പോകേണ്ട കാര്യമില്ല. അതിന് ഒരാളുടെ ജീവിതകാലം മതിയാവുകയില്ല.

ശൈഖ് അബ്ദുറഹ്മാൻ അൽ-മുഅല്ലിമി(റ) പറഞ്ഞു : “ മനസ്സിന് ശാന്തിയേകുന്ന വിധത്തിൽ ഒരു വിഷയത്തിൽ തനിക്ക് അറിവ് നേടാൻ കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷം പിന്നീട് ആ വിഷയങ്ങളിൽ വരുന്ന സംശയം ജനിപ്പിക്കുന്ന മറ്റ് എതിരടിപ്രായങ്ങളെ നിരസിക്കുവാൻ അർഹതയുള്ളത് മതവിജ്ഞാനങ്ങളിൽ ആഴത്തിൽ പരിജ്ഞാനമുള്ള പണ്ഡിതന് മാത്രമാണ്. ഒന്നല്ലെങ്കിൽ അത്തരം പ്രശ്നങ്ങളെ അയാൾക്ക് അവഗണിച്ചു കളയാം; അതല്ലെങ്കിൽ തന്റെ ഇത്രയും കാലത്തെ പഠനം കൊണ്ട് സ്ഥിരപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അയാൾക്ക് അതിനെ കുറിച്ച് പഠനം നടത്താം.” ³⁴

അൽ-അല്ലാമ സ്വിദ്ദീഖ് ഹസൻ ഖാൻ(റ) പറഞ്ഞു : “അഞ്ച് കാര്യങ്ങൾ ഒരുമിച്ച് കൂടിയവർക്ക് മാത്രമാണ് സത്യം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുക. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് ഇഖ്ലാസും, മതവിഷയങ്ങളിലെ അവഗാഹവും (ഫഹ്മ്) നീതിയുമാണ്. - ആളുകളിൽ വളരെ ശുഷ്കമായി മാത്രം കാണപ്പെടുന്നതും, അധിക പേർക്കും നഷ്ടമായതുമായ കാര്യമാണ് നാലാമതുള്ള കാര്യം; സത്യം കണ്ടെത്താനുള്ള പരിശ്രമമാണത്. സത്യത്തിലേക്കുള്ള ശക്തമായ ക്ഷണമാണ് (അഞ്ചാമത്തത്).” ³⁵

അദ്ദേഹം എഴുതി: “സത്യം (ഫഖ്) സുരക്ഷിതവും പരിശുദ്ധവും വിലയേറിയതും മാനുവുമാണ്. അതന്വേഷിച്ച് കണ്ടെത്തുന്നതിൽ മടിയുള്ളവർക്കും, അതിനോട് ആത്മാർത്ഥമായ അഭിനിവേശവും, അതിലേക്ക് എത്തിക്കുന്ന കാരണങ്ങളോട് ആദരവും ഇല്ലാത്തവർക്ക് ഒരിക്കലും അത് ലഭിക്കുകയില്ല. സത്യത്തിൽ നിന്ന് തിരിഞ്ഞു കളയുന്നവരുടെയും, അതിന് വേണ്ടി പണിയെടുക്കാത്തവന്റെയും മേൽ ചെന്ന് അത് വീണു കൊടുക്കുകയില്ല; കന്നുകാലികളെ പോലുള്ള വഴിപിഴച്ചവരോട് അത് കൂടിയിരിക്കുകയുമില്ല.” ³⁶

ഇമാം മുഹമ്മദ് ബ്നു അബ്ദിൽ വഹ്ഹാബ്(റ) പറഞ്ഞു : “സത്യം അന്വേഷിച്ചവനല്ലാതെ അത് സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്ന കാര്യം ഏവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്.” ³⁷

ഇബ്നുൽ ജൗസി(റ) പറഞ്ഞു : “സ്വന്തം അവസ്ഥയിൽ തൃപ്തനായിരിക്കുകയെന്നതും, താൻ നേടിയെടുത്ത വിജ്ഞാനം ആവശ്യത്തിന് മതിയായതാണെന്ന ചിന്തയുണ്ടാകലുമാണ് ഏറ്റവും ഗൗരവമേറിയ ആപത്ത്. ഈ പരീക്ഷണം സൃഷ്ടികളിൽ അധിക പേരെയും ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. താൻ സത്യത്തിലാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും,

³⁴ അൽ-അൻവാറുൽ കാഷിഫ: 34.

³⁵ ഖത്ഫുമമർ ഫീ ബയാനി അഖീദതി അഹ്ലിൽ അമർ: 175.

³⁶ ഖത്ഫുമമർ ഫീ ബയാനി അഖീദതി അഹ്ലിൽ അമർ: 175.

³⁷ മജ്മൂഅത്തുത്തൗഹീദ്: 75.

നമ്മുടെ പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെ പ്രവാചകത്വത്തിന്റെ തെളിവുകളെ കുറിച്ച് ഒരു അന്വേഷണവും നടത്താതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അനേകം യഹൂദനെയും ക്രൈസ്തവനെയും നിനക്ക് കാണാൻ കഴിയും. ഇനി തന്റെ പുറയത്തെ നിർമ്മലമാക്കുന്ന വൂർത്തുനിനെ പോലെ എന്തെങ്കിലും കേട്ടാലോ, അത് കേൾക്കാതിരിക്കുന്നതിനായി അവൻ ഓടിയൊളിക്കുകയും ചെയ്യും.

ദേഹോടെയുടെ വക്താക്കൾ എല്ലാവരുടെയും അവസ്ഥ ഇത് തന്നെയാണ്. (അസത്യത്തിൽ നിലകൊള്ളാനുള്ള അവന്റെ ന്യായം) ഇത് തന്റെ പിതാവിന്റെ നിലപാടാണ്, തന്റെ കുടുംബത്തിന്റെ മതമാണ് എന്നതോ മറ്റോ ആയിരിക്കും.

അതുമല്ലെങ്കിൽ അവൻ (ആ വിഷയത്തെ കുറിച്ച്) ഒരു ചെറിയ പരിശോധന നടത്തി. അപ്പോൾ അവൻ അത് ശരിയാണെന്ന് തോന്നി. പിന്നെ അതിന് എതിരായ ഒന്നിലേക്കും അവൻ നോക്കിയില്ല. തനിക്ക് വല്ല അബദ്ധവും സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ തിരുത്തുവാൻ അറിവുള്ള ഒരാളെയും അവൻ തേടിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്തില്ല.

വിശ്വാസകാര്യങ്ങളിൽ സത്യം കണ്ടെത്തുന്നതിൽ കാണിക്കുന്ന അലംബാവമാണ് അവരുടെ വഴികേടിനുള്ള കാരണം എന്ന് ഇബ്നു ശൈഖിൽ ഹസാമിയീൻ(റ) വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു : “പലപ്പോഴും സുന്നത്തിനെ സംബന്ധിച്ചും, അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങളെ കുറിച്ചും അറിവുണ്ടായിട്ടും തൗഹീദിന്റെ വിഷയത്തിൽ സത്യത്തിൽ നിന്ന് ഇവർ തടയപ്പെടാനുള്ള കാരണം സുന്നത്തിൽ നിന്നും അതിലെ വിധി വിലക്കുകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ നിന്നും അവർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് ഭൗതികമായ ലാഭങ്ങളാണ് എന്നതാണ്. ഈമാനിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം മനസ്സിലാക്കുക എന്ന വലിയ ലക്ഷ്യമൊന്നുമല്ല അവർക്ക് സുന്നത്ത് പഠിക്കുന്നതിന്റെ പിന്നിലുള്ളത്. ചെറുതായെങ്കിലുമൊന്ന് സത്യന്വേഷിക്കാൻ അവർ തയ്യാറായിരുന്നെങ്കിൽ അവർക്ക് കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു.

ഇഹലോകത്തിന്റെ അധികാരങ്ങളും, അതിലെ ഉയർച്ചകളുമാണ് അവരുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ! ഇഹലോകത്തിന്റെ അലങ്കാരങ്ങളിൽ അവരുടെ പുറയം വീണു പോയിരിക്കുന്നു; പരലോകത്തിൽ നിന്നോ അവർ അകന്ന് പോയിരിക്കുന്നു. സത്യത്തിന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതിൽ നിന്നും, അല്ലാഹുവിനോടുള്ള സ്നേഹം രൂപപ്പെടുന്നതിൽ നിന്നും അവർ തടയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇസ്ലാമിന്റെ കർമ്മശാസ്ത്ര നിയമങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുക എന്നതിന് പുറത്തേക്ക് അതിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലേക്കും, ആ വിധി വിലക്കുകളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളിലേക്കും അവരുടെ പഠനം കടന്നു ചെന്നില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെയോ അവന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയോ വെളിച്ചം അവരുടെ പുറയങ്ങളിൽ ഒരിക്കലും ഉദിച്ചുയരുന്നതുമില്ല.”³⁸

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ(റ) പറഞ്ഞു : “ഈ വിഷയത്തിൽ വഴി തെറ്റുകയോ, സത്യം കണ്ടെത്തുന്നതിൽ നിന്ന് ദുർബലരാവുകയോ ചെയ്ത ബഹുഭൂരിപക്ഷം പേരും അപ്രകാരം അധഃപതിച്ചത് നബി(സ)യുടെ അടുക്കൽ നിന്ന് വന്ന സുന്നത്തിനെ മുറുകെ പിടിക്കുന്നതിൽ നിന്നും, അത് പരിശോധിക്കുന്നതിൽ നിന്നും, അത് കൊണ്ട് തെളിവ് പിടിക്കുന്നതിൽ നിന്നുമുള്ള അവരുടെ അലസത കാരണത്താൽ മാത്രമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബിൽ നിന്ന് അവർ അകന്നപ്പോൾ വഴികേടിൽ അവർ പതിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

³⁸ മദ്ഖലു അഹ്ലിൽ ഫിഖ്ഹി വല്ലിസാനി ഇലാ മയ്ദാനിൽ മഹബൂത്തി വൽ ഇർഫാൻ: 50.

﴿فَأَمَّا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَلَا يَقْضُوا وَلَا يَنْفِقُوا عَنْهُمَا وَمَنْ يَضِلْ فَلَا يَقْضُوا عَنْهُمَا﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا

وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ طه: ١٢٣ - ١٢٤

അല്ലാഹു പറഞ്ഞതു പോലെ: "എന്റെ പക്കൽ നിന്നുള്ള വല്ല മാർഗ്ഗരഹിതവുമാ നിങ്ങൾക്ക് വന്നുകിട്ടുന്ന പക്ഷം, അത് ആർ പിൻപറ്റുന്നുവോ അവൻ പിഴച്ച് പോകുകയില്ല, കഷ്ടപ്പെടുകയുമില്ല. എന്റെ ഉൽബോധനത്തെ വിട്ട് വല്ലവനും തിരിഞ്ഞുകളയുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അവൻ ഇടുങ്ങിയ ഒരു ജീവിതമാണുണ്ടായിരിക്കുക. ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിൽ അവനെ നാം അന്ധനായ നിലയിൽ എഴുന്നേൽപ്പിച്ച് കൊണ്ട് വരുന്നതുമാണ്." (20:123 - 124)

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറഞ്ഞു : "ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുകയും, അത് കൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവൻ ഇഹലോകത്ത് വഴിപിഴക്കുകയോ, പരലോകത്ത് ക്ലേശമനുഭവിക്കുകയോ ചെയ്തില്ലെന്ന കാര്യം അല്ലാഹു ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു." ശേഷം അദ്ദേഹം മേലെ നൽകിയ ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്തു.³⁹

ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) വീണ്ടും എഴുതി: "പ്രവാചകന്മാരുടെ പാത പഠിച്ചെടുക്കുന്നതിലും, പ്രവർത്തികമാക്കുന്നതിലും കുറവ് വരുത്തിയവർ മാത്രമേ ബിദ്അത്തുകളിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുള്ളൂ."⁴⁰

സത്യം തേടിപ്പിടിക്കുന്നതിലും, തെളിവുകൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിലും ആർ അലസത കാണിക്കുന്നുവോ, അവന് തന്നെ എതിർക്കുന്നവനെ ആക്ഷേപിക്കുവാനോ, അവന് ഒഴിവ്കഴിവ് നൽകാതിരിക്കാനോ യാതൊരു അവകാശവുമില്ല.

ആർത്തവകാരിയെ ത്വലാവ് ചൊല്ലുന്നതിനെ കുറിച്ചുള്ള പഠനം - ആ സന്ദർഭത്തിൽ ത്വലാവ് അസാധുവാണ് എന്ന അഭിപ്രായത്തിന് മുൻഗണന നൽകി- അവസാനിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം(റ) പറഞ്ഞു : "തന്റെ വിജ്ഞാനത്തിന്റെ പാത്രത്തിൽ കുറവുള്ളവനും, പ്രമാണത്തിന്റെ പിന്നിൽ ദുർബലതകളുള്ളവനും, പ്രമാണങ്ങളിൽ നിന്ന് ഫലം പഠിച്ചെടുക്കാൻ ഉയർത്തിയവനും, സത്യം കണ്ടെത്താൻ വേണ്ടി ഉയരത്തിൽ പരിശ്രമിക്കുകയും, നബി(സ)യുടെ ഹദീസുകൾ ചുറ്റും വട്ടമിട്ട് സംരക്ഷിക്കുകയും, അതിനെ സ്വജീവിതത്തിലേക്ക് കൊണ്ട് വരികയും, അതിലേക്ക് വിധി തേടി പോകുകയും ചെയ്തവന് ഉദ്ർ (ഒഴിവ് കഴിവ്) നൽകട്ടെ."⁴¹

³⁹ മജ്മൂഉൽ ഫതാവ: 3/314.

⁴⁰ അൽ-ജവാബുസ്സഹീഹ് ലിമൻ ബദ്ലദീനൽ മസീഹ്: 3/85.

⁴¹ സാദുൽ മആദ്: 5/240. അറബി അറിയുന്നവർ സാധിക്കുമെങ്കിൽ ഇബ്നുൽ ഖയ്യിമിന്റെ വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ട വരി മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന് വായിക്കുക. വളരെ മനോഹരമാണത്!

3 - ഭയം

അസത്യത്തിനുണ്ടാകുന്ന വിജയവും വ്യാപനവും ദുർബലഹൃദയങ്ങളെ അസത്യത്തിന് മുന്നിൽ തലകുനിക്കാനും, ജീവിതം ശാന്തമായി മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിന് വേണ്ടി അതിന് കീഴൊതുങ്ങാനും പ്രേരിപ്പിക്കുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല. സത്യത്തിൽ നിന്ന് വഴി തെറ്റിക്കുന്ന ഈ പ്രശ്നത്തെ കുറിച്ച് അതിനാലാണ് പണ്ഡിതന്മാർ വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചത്.

അബ്ദു റഹ്മാൻ അസ്സഅദി(റ) പറഞ്ഞു : "അസത്യത്തിന് വേണ്ടി (സത്യത്തിന്റെ) ശത്രുക്കൾ നടത്തുന്ന പ്രതിരോധവും, അതിന്റെ ശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ചതിയിലൂടെയും വഞ്ചനയിലൂടെയും നടത്തുന്ന പരിശ്രമങ്ങളും, സത്യമതം മുറുകെ പിടിച്ചു ജീവിക്കുന്നവർ അതിനെതിരെ പ്രതികരിക്കാതെ, സത്യത്തെ സഹായിക്കാതെ വെറുതെയിരിക്കുന്നതുമാണ് ജനങ്ങളിൽ അധികപേരെയും സത്യത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്നതിൽ നിന്ന് തടഞ്ഞത്."⁴²

മുസ(അ) പ്രബോധനം ചെയ്ത സത്യവിശ്വാസത്തിൽ നിന്ന് ഭയം ജനങ്ങളെ തടഞ്ഞതെങ്ങനെയാണെന്ന് നോക്കൂ.

﴿فَمَا ءَمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ

الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ يونس: ٨٣

"ഫിരഔനും അവരിലുള്ള പ്രധാനികളും മർദ്ദിച്ചേക്കുമോ എന്ന ഭയം കാരണത്താൽ മുസയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനതയിൽ നിന്നുള്ള ചില ചെറുപ്പക്കാരല്ലാതെ മറ്റാരും വിശ്വസിച്ചില്ല. തീർച്ചയായും ഫിരഔൻ ദൂമിയിൽ ഔന്നത്യം നടിക്കുന്നവൻ തന്നെയാകുന്നു. തീർച്ചയായും അവൻ അതിരുകവിഞ്ഞവരുടെ കൂട്ടത്തിൽത്തന്നെയാകുന്നു." (സുറത്തുൽ യൂനുസ്: 83.)

ഇത് കൊണ്ടാണ് ഫിരഔനിന്റെ കുടുംബത്തിൽ പെട്ടവർ തങ്ങളുടെ വിശ്വാസം പുറത്ത് പ്രകടിപ്പിക്കാതെ മറച്ചു വെച്ചത്.

﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّن آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِن رَبِّكُمْ وَإِن

يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾

غافر: ٢٨

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "ഫിരഔന്റെ ആൾക്കാരിൽപ്പെട്ട - തന്റെ വിശ്വാസം മറച്ചു വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന - ഒരു വിശ്വാസിയായ മനുഷ്യൻ പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവ് അല്ലാഹുവാണ് എന്ന് പറയുന്നതിനാൽ നിങ്ങൾ ഒരു മനുഷ്യനെ കൊല്ലുകയോ? അദ്ദേഹം നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള വ്യക്തമായ തെളിവുകൾ കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം കള്ളം പറയുന്നവനാണെങ്കിൽ കള്ളം പറയുന്നതിന്റെ ദോഷം അദ്ദേഹത്തിന് തന്നെയാണ്. അദ്ദേഹം സത്യം പറയുന്നവനാണെങ്കിലോ അദ്ദേഹം നിങ്ങൾക്ക് താക്കീത് നൽകുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ

⁴² തയ്സീറുല്ലതീഫിൽ മനാൻ ഫീ ഖുലാസതി തഹ്സീരിൽ ഖുർആൻ: 669.

(ശിക്ഷകൾ) നിങ്ങളെ ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിക്രമകാരിയും വ്യാജവാദിയുമായിട്ടുള്ള ഒരാളെയും അല്ലാഹു നേർവഴിയിലാക്കുകയില്ല; തീർച്ച." (സൂറത്തുൽ ഗാഫിർ: 28.)

ഫിർഔനിനെ അല്ലാഹു കടലിൽ മുക്കിക്കൊല്ലുകയും, 'ഭയം' എന്ന ഈ കാരണം നീങ്ങുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ജനങ്ങൾ കുട്ടംകുട്ടമായി സത്യം സ്വീകരിക്കുകയും, മുസ(അ)യുടെ അനുയായികൾ വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തത് ശ്രദ്ധിക്കുക.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «عُرِضَتْ عَلَيَّ الْأُمَمُ، فَجَعَلَ النَّبِيُّ وَالنَّبِيَّانِ يَمُرُّونَ مَعَهُمُ الرَّهْطُ، وَالنَّبِيُّ لَيْسَ مَعَهُ أَحَدٌ، حَتَّى رُفِعَ لِي سَوَادٌ عَظِيمٌ، قُلْتُ: مَا هَذَا؟ أُمَّتِي هَذِهِ؟ قِيلَ: بَلْ هَذَا مُوسَى وَقَوْمُهُ»

നബി(സ) പറയുകയുണ്ടായി: "(മുൻകഴിഞ്ഞ പ്രവാചകന്മാരുടെ) സമുദായങ്ങളെ എനിക്ക് കാണിക്കപ്പെട്ടു. അപ്പോഴതാ ഒരു നബി, അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടു പേർ ഒരു ചെറിയ സംഘം (അനുയായികളുമായി) നടന്നു പോകുന്നു. മറ്റൊരു നബി; അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ഒരനുയായി പോലുമില്ല. അങ്ങനെ ഒരു വലിയ ജനക്കൂട്ടത്തെ എനിക്ക് വേണ്ടി ഉയർത്തിക്കാണിക്കപ്പെട്ടു. ഞാൻ ചോദിച്ചു: "ആരാണിവർ? എന്റെ സമൂഹമാണോ?" അപ്പോൾ പറയപ്പെട്ടു: "അല്ല! ഇത് മുസ(അ)യും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമുദായവുമാണ്." ⁴³

റോമൻ ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന ഹിർഖലിന്റെ സംഭവം നോക്കൂ! നമ്മുടെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെ പ്രവാചകത്വത്തെ കുറിച്ചും, അവിടുന്ന് പറയുന്നത് സത്യമാണെന്നും അറിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ തന്റെ ജനതയുടെ വിശ്വാസം പരിശോധിക്കാൻ തുനിഞ്ഞു. അതിനായി റോമിലെ നേതാക്കന്മാരെ തന്റെ കൂടാരത്തിലേക്ക് വിളിച്ചു വരുത്തുകയും, അവർ പ്രവേശിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അതിന്റെ കവാടങ്ങൾ അടക്കാൻ കൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശേഷം അയാൾ ചോദിച്ചു: "ഹേ റോമക്കാരേ! നിങ്ങളുടെ അധികാരം നിലനിൽക്കുകയും, വിജയവും സന്മാർഗവും നിങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടി ഈ പ്രവാചകനിൽ നിങ്ങൾക്ക് ബയ്അത്ത് ചെയ്തു കൂടുമോ?"

അപ്പോൾ പേടിച്ചോടുന്ന കഴുതകളെ പോലെ അവരെല്ലാവരും കോട്ടയുടെ കവാടങ്ങളിലേക്ക് വിറളി പിടിച്ചോടി. ആ കവാടങ്ങൾ അടഞ്ഞു കിടക്കുന്നതായി അവർ കണ്ടു. ഇവരുടെ ഭയന്നോട്ടം കണ്ടപ്പോൾ ഹിർഖൽ സത്യവിശ്വാസം സ്വീകരിക്കാമെന്ന തീരുമാനത്തിൽ നിരാശനായി. അയാൾ പറഞ്ഞു : "അവരെ എന്റെ അടുക്കലേക്ക് തിരിച്ചു കൊണ്ടു വരിക." ശേഷം അവരോട് അയാൾ പറഞ്ഞു : "നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തിൽ നിങ്ങൾക്കുള്ള കാഠിന്യമൊന്ന് പരിശോധിച്ചറിയുന്നതിന് ഞാനൊരു വർത്തമാനം പറഞ്ഞെന്നേയുള്ളൂ! അതേതായാലും ഞാനിപ്പോൾ കണ്ടു." ⁴⁴

ഇബ്നുമൽ ഖയ്യിം(റ) പറയുന്നു : "ഹിർഖൽ സത്യം മനസ്സിലാക്കുകയും, അതിൽ പ്രവേശിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അയാളുടെ സമൂഹം അതിന് അയാളെ സമ്മതിച്ചില്ല. അയാൾക്ക് സ്വന്തം കാര്യത്തിൽ ഭയമുണ്ടായി. സത്യം മനസ്സിലായതിന് ശേഷം ഇസ്ലാമിന് പകരം കുമ്പർ അയാൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു." ⁴⁵

സലഹുകളുടെ ഈ വാക്ക് പ്രസിദ്ധമാണ്; " അല്ലാഹു ഖുർആൻ കൊണ്ട് (തിന്മകളിൽ നിന്ന് ജനങ്ങളെ) തടയുന്നതിനെക്കാൾ സുൽത്വാനെ കൊണ്ട് തടയുന്നതാണ്." ⁴⁶

⁴³ ബുഖാരി: 5705, മുസ്ലിം: 374.

⁴⁴ ബുഖാരി: 1/33.

⁴⁵ ഹിദായതുൽ ഹയാറ ഫീ അജ്വിബതിൽ യഹൂദിവന്നസ്വാറ: 18.

ഖാലിദ് ബ്നു ദുറൈക് പറഞ്ഞു : “ഇബ്നു മിഹ്റീസിൽ ⁴⁷ രണ്ട് സ്വഭാവങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ഈ സമുദായത്തിൽ വേറൊരാളിലും ഞാൻ കാണാത്ത രണ്ട് കാര്യങ്ങളാണ് അവ.

(ഒന്ന്) തനിക്ക് സത്യം മനസ്സിലായതിന് ശേഷം പിന്നീട് മിണ്ടാതിരിക്കുക എന്നതിൽ നിന്ന് ജനങ്ങളിലെല്ലാവരെയും അദ്ദേഹം അകലം പാലിച്ചു. ആരെല്ലാം ദേഷ്യം പിടിച്ചാലും, ആർക്കെല്ലാം തൃപ്തികരമായാലും വേണ്ടില്ല; തനിക്ക് വ്യക്തമായ സത്യം അദ്ദേഹം തുറന്നു പറഞ്ഞു. (രണ്ട്) തന്റെ അടുക്കലുള്ള ഏറ്റവും നല്ല കാര്യം (സ്വഭാവം, ഇബ്ബാദത്തുകൾ പോലുള്ളവ) മറച്ചു വെക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പരിശ്രമിച്ചിരുന്നത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു.” ⁴⁸

ഇബ്നും ഖയിം(റ) പറഞ്ഞു : “സത്യത്തിലേക്കെത്തുക എന്നതാണ് (നമ്മുടെ) ലക്ഷ്യം; അത് കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ അതിന് പുറമെയുള്ളതെല്ലാം കാൽക്കീഴിലിട്ടേക്കുക.” ⁴⁹

ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : “ജനങ്ങളിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷവും ബലപ്രയോഗത്തിലൂടെയല്ലാതെ സത്യത്തിന് കീഴൊതുങ്ങുകയില്ല.” ⁵⁰

ജനങ്ങളിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷം പേരും നിർബന്ധിതാവസ്ഥയിലല്ലാതെ സത്യം സ്വീകരിക്കില്ലെന്ന് കൊണ്ടാണ് ജനങ്ങൾക്കും സത്യത്തിനുമിടയിൽ തടസ്സമായി നിൽക്കുന്ന കുഹ്റീന്റെ (സത്യനിഷേധത്തിന്റെ) നേതാക്കന്മാരെ വധിക്കാൻ ഇസ്‌ലാം കൽപ്പിച്ചത്. സത്യം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടസ്സം നിൽക്കുന്നത് പോകട്ടെ; അത് പരിശോധിക്കാൻ തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ അവരെ കീഴടക്കാനാണ് (ഇസ്‌ലാമിക ഭരണാധികാരികളോട്) മതം കൽപ്പിക്കുന്നത്.

ശൈഖുൽ ഇസ്‌ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : “മുസ്‌ലിംകൾ തങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ കീഴടക്കുന്നത് അവർക്ക് ഇസ്‌ലാമിന്റെ നന്മകളെ ദർശിക്കുന്നതിന് കാരണമാകും. വിശ്വാസത്തിന് (നന്മകൾ) പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിലും, (തിന്മകൾ) ഒഴിവാക്കിപ്പിക്കുന്നതിലും വലിയ സ്വാധീനമുള്ളത് പോലെ തന്നെ ഭയത്തിനും സ്നേഹത്തിനും സത്യവിശ്വാസം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ വലിയ പങ്കുണ്ട്.” ⁵¹

സത്യത്തിലേക്ക് വഴികാട്ടുന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന് അതിനെ സഹായിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പടവാൾ ആവശ്യമാണ്.

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ﴾

الحديد: ٢٥

⁴⁶ അതായത് ജനങ്ങൾ വുർആനിലെ വിധിവിധികൾ കാരണത്താൽ തിന്മകളിൽ നിന്ന് വിട്ടു നിൽക്കുന്നതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ ചിലപ്പോൾ ഭരണാധികാരിയുടെ ശിക്ഷ ഭയന്ന് കൊണ്ട് വിട്ടു നിന്നേക്കാം.

⁴⁷ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂർണ്ണ നാമം ‘അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മിഹ്റീസ് ബ്നു ജുനാദ ബ്നു വഹബ് അൽ-ഖുറഷി’. ഇമാം ദഹബി അദ്ദേഹത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചു: “അൽ-ഇമാം, അൽ-ഫഖീഹ് (പണ്ഡിതൻ), അൽ-ഖുദ്വ (മാതൃകാപുരുഷൻ), അറബ്ബാനി.” (സിയർ: 4/494.)

⁴⁸ താരിഖു അബീ സുർഅ അദ്ദിമഷ്ഖി: 1/335.

⁴⁹ ബദാഇഉൽ ഫവാഇദ്: 2/668.

⁵⁰ ദർഉത്തആറുദ്: 7/174.

⁵¹ ജാമിഉറസാഇൽ: 1/238.

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു : "തീർച്ചയായും നാം നമ്മുടെ ദൂതൻമാരെ വ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും കൊണ്ട് അയക്കുകയുണ്ടായി. ജനങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വം നിലകൊള്ളുവാൻ വേണ്ടി അവരോടൊപ്പം വേദഗ്രന്ഥവും തുലാസും .⁵² ഇറക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇരുമ്പും നാം ഇറക്കി കൊടുത്തു. അതിൽ കഠിനമായ ആയോധന ശക്തിയുണ്ട്."⁵³ " (അൽ-ഹദീദ്:25)

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ(റ) പറഞ്ഞു : "സത്യമതത്തിന്റെ (പ്രചാരണത്തിന്) സന്മാർഗത്തിലേക്ക് വഴികാണിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥവും, അതിനെ സഹായിക്കുന്ന ഒരു പടവായും അനിവാര്യമാണ്."⁵⁴

സത്യം ഒഴിവാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ചിലപ്പോൾ ഒരാൾക്ക് ധാരാളം പീഡനങ്ങളും ദയപ്പെടുത്തലും നേരിടേണ്ടി വന്നേക്കാം. അത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിൽ ദരമേൽപ്പിക്കുകയും, ക്ഷമയോടെ പിടിച്ചു നിൽക്കുകയുമാണ് വേണ്ടത്.

ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം(റ) പറഞ്ഞു : "(ജീവിതമാകുന്ന) ഈ യാത്ര താണ്ടാൻ രണ്ട് കാര്യങ്ങളില്ലാതെ ഒരിക്കലും കഴിയില്ല.

ഒന്ന്: ആക്ഷേപകന്റെ ആക്ഷേപത്തെ ഭയന്ന് സത്യം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ പിന്തിനിൽക്കാതിരിക്കുക. കുതിരയുടെ മേലുള്ള സഞ്ചാരം പതുകയായാൽ, യാത്രക്കാരൻ അതിന്റെ മേൽ നിന്ന് താഴെ വീഴുകയും, അവൻ ദൂമിയിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനാവുകയും ചെയ്തേക്കാം.

രണ്ട്: അല്ലാഹുവിന്റെ മുന്നിൽ സ്വന്തത്തെ നിസ്സാരമാക്കി കാണുക. അപ്പോൾ തന്നെ എന്തെങ്കിലും ബാധിച്ചേക്കുമോ എന്ന ഭയമില്ലാതെ (യാത്രയിൽ) അവന് മുന്നേറാൻ കഴിയും. മനസ്സ് എപ്പോൾ ഭയവിഹ്വലമാകുന്നോ, അപ്പോൾ അത് (യാത്രയിൽ) പിന്തിനിൽക്കുകയും, (അയാൾ) ദൂമിയിലേക്ക് ഇരുന്നു പോവുകയും ചെയ്യും.

ഈ രണ്ട് കാര്യങ്ങളും നേടിയെടുക്കണമെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ക്ഷമ ഉണ്ടായിരിക്കണം. കുറച്ചൊന്ന് ക്ഷമിക്കാൻ തയ്യാറായാൽ ദീതികളെല്ലാം സുഖമുള്ളൊരു കാറ്റായി ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് അവനെ നയിക്കാൻ തുടങ്ങും. എന്നാൽ അവൻ പേടിച്ച് മാറിനിൽക്കുകയാണെങ്കിലോ, ആ ഭയം എപ്പോഴും അവന്റെ കൂടെത്തന്നെ നിലകൊള്ളും. ഈ അവസ്ഥ ജീവിതത്തിൽ അനുഭവിച്ചവർക്കേ ഈ പറയുന്നത് മനസ്സിലാകൂ.

അല്ലാഹുവിൽ സത്യസന്ധമായി ആശ്രയമർപ്പിക്കുക.

പരിപൂർണ്ണമായി തന്നെ അവനിൽ ഏൽപ്പിക്കുക.

⁵² "മുജാഹിദ്, ഖതാദ എന്നിവരുടെ അഭിപ്രായം മീസാൻ എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് നീതിയാണെന്നാണ്." (ഇബ്നു കമീർ: 8/27)

⁵³ ഇബ്നു കമീർ(റ) പറഞ്ഞു: "തെളിവുകൾ വ്യക്തമായതിന് ശേഷവും സത്യത്തോട് വിദ്വേഷം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും, അത് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് തടസ്സം നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെ ദയപ്പെടുത്താൻ ഇരുമ്പിനെ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് വിവക്ഷ. പ്രവാചകത്വത്തിന് ശേഷം പതിമൂന്ന് വർഷം നബി(സ) മക്കയിൽ കഴിച്ചു കൂട്ടിയപ്പോൾ ഇറങ്ങിയ സുറത്തുകളിലെല്ലാം ഇതു കൊണ്ടാണ് ബഹുദൈവാരാധകരോടുള്ള തർക്കങ്ങളും, തൗഹീദ് കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന ധാരാളം തെളിവുകളും മറ്റും കാണുന്നത്. അവർക്ക് മേൽ തെളിവുകൾ സ്ഥാപിതമായി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അല്ലാഹു മദീനയിലേക്ക് പാലായനം ചെയ്യാനും, വാളു കൊണ്ട് എതിർത്തു നിന്നവരോട് യുദ്ധം ചെയ്യുവാനും, ഖുർആനുമോട് എതിരാവുകയും അതിനെ കളവാക്കുകയും അതിനോട് ശത്രുത പുലർത്തുകയും ചെയ്തവരുടെ കഴുത്ത് വെട്ടാനും കൽപ്പിച്ചു." (ഇബ്നു കമീർ: 8/27 - 28.)

⁵⁴ മിൻഹാജുസ്സുന്ന: 1/531.

എല്ലാ രൂപത്തിലും അവനിലേക്ക് യാചിച്ച് മടങ്ങുക.

അവനോട് താഴ്മ കാണിക്കുക.

സത്യസന്ധമായി അവനിൽ ദരമേൽപ്പിക്കുക.

അവനോട് സഹായമർഥിക്കുക.

തകർന്നു കഷ്ണങ്ങളായ ഒഴിഞ്ഞ പാത്രം പോലെ അവന്റെ മുന്നിൽ ഹൃദയം തുറക്കുക.

തന്നെ നിലനിർത്തുന്നവനും, തന്റെ രക്ഷാധികാരിയും ആയവനിലേക്ക് തന്നെ അർപ്പിക്കുക.

സ്വന്തം അപാകതകളെ കുറ്റപ്പെടുത്തുക.

അവയെല്ലാം അല്ലാഹു അവന്റെ കനിവും ഔദാര്യവും കൊണ്ട് പൊറുത്തു തരണമെന്നും, മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്ന് മറച്ചു പിടിക്കണമെന്നും ആഗ്രഹിക്കുക.

ഇതെല്ലാം ഈ യാത്രയിലെ അവന്റെ വാഹനമാകട്ടെ.

അല്ലാഹു തന്നെ സന്മാർഗത്തിലേക്ക് നയിക്കും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാൻ അർഹതയുള്ളത് ഇവനാണ്. മറ്റുള്ളവർക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിയാതെ പോയ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ തനിക്ക് അവൻ ഈ പാലയനത്തിൽ വെളിപ്പെടുത്തി നൽകുമെന്നും അവന് പ്രതീക്ഷ വെക്കാം.”⁵⁵

⁵⁵ അരിസാലത്തുത്തബുകിയു: 69 - 70.